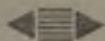


111 2177

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1933. ÉVI JÚNIUS 29. ÉS AUG.
25. NAPJAIN NAGYKAPOSON
TARTOTT RENDES GYÜLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE



SZERKESZTETTE:
KŐMIVES SÁNDOR
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

67. szám.

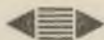
1933.
HEIMAN VILMOS NYOMÁSA, NAGYKAPOS.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1933. ÉVI JÚNIUS 29. ÉS AUG.
25. NAPJAIN NAGYKAPOSON
TARTOTT RENDES GYÜLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE

VIII. 2199



SZERKESZTETTE:
KŐMIVES SÁNDOR
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

67. szám.

1933.
HEIMAN VILMOS NYOMÁSA, NAGYKAPOS.

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1933. ÉVI JUNIUS HÓ 29-ÉN
NAGYKAPOSON TARTOTT
RENDES KÖZGYULÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Szücs István esperes és Kovács Dániel világi tanácsbíró,
mint elnökség.

Maksa József és Ujlaki Sándor papi, Hegyi György és dr.
Kiss Bálint, világi tanácsbírák.

Kőmives Sándor, Gencsy Béla és Egyed Béla papi, Koncz
Gyula és Móré Gábor világi jegyzők.

dr. Sutka István ügyész.

Bodnár Lajos, Jósvay Dénes, Király Zoltán, Rácz József,
Gecse Endre, Benkő Lajos, Göncy Pál, Varga József, Sallay
Gyula, Haraszty Károly, Csomár Béla, Juhász Imre, Bittó Béla
és Nagy Géza lelkészek, Bakcsy Gyula h. lelkész.

Szanyó Sándor és Tóth Miklós tanítóképviselők.

Kertész János ásványi, Szalai György bajánházi, Nyisztor
Pál bátfai, Varga József bési, Milyócsik János bezői, Szöllőssy
János csepelyi, Sipos András iskei, André György jenkei, R.
Ádám János kistráti, Balog János mokcsakerészi, Eszterhay
Károly nagykaposi, Lukács János nagyszelmenci, Scsaulniczki
Sándor nagyszeretvai, Vircsik János pályini, Pallai Lajos
palágyi, Szemács István pinkóci, Galambos János sala-
lameni, Katkó György szürtei, Vas József nyarádi, Fleischer
Aranka vajáni és Füzesséry Márton vajkóci egyházközségi
képviselők.

1. A gyűlést megnyitó imádság után esperes bejelentí, hogy
a gondnok úr távollétében a hivatalkorra legidősebb világi

tanácsbíró: Kovács Dániel foglalja el a világi elnöki széket, aki is üdvözölve a közgyűlést, a tanácskozást megnyitja.

2. Közgyűlés a fenti névsor szerint megalakul. Távolmaradását igazolta: Bernáth Zoltán, dr. Magda Sándor, Kálniczky János, Nyitray Lajos és Nagy József. Igazolásra szólíttatnak: Szakal István és Ritoók Lajos, továbbá: Csap, Csicsér, Felső-rőcse, Gálocs és Vámoslucska egyházak.

3. A mult gyűlésről elmaradását nem igazolta Nagyszeretva, a Vámoslucska igazolását pedig nem tartja a közgyűlés elfogadhatónak. Előbbi 40, utóbbi 80 korona bírság megfizetésére köteles.

4. A bírósági ülés kezdete 11 órára tüzetik ki.

5. Esperes bejelenti, hogy az egyházmegyei tisztikar 10 éves mandátuma az E. T. I. t. c. E. 162. és a vonatkozó §§-ok értelmében a jelen gyűléssel lejárt, Megköszöni az egyházmegyének eddig beléjük helyezett bizalmát, bejelenti a tisztikar lemondását és felhívja a közgyűlést, hogy az átmeneti intézkedések megtörténte után az egyházmegyei tisztségek betöltésére rendelje el a szavazást.

Közgyűlés az egyházmegyei tisztikar buzgó és hűséges sáfárkodása iránt elismeréssel a lemondást tudomásul veszi és az egyházi törvények rendelkezése értelmében a tisztujitást újabb 10 évre elrendeli. Átmenetileg az új választás megtörténtéig az egyházmegye ügyeinek további vezetésével a régi tisztikart bizza meg. A szavazatok beadásának határidejéül folyó évi augusztus 1. napját állapítja meg, felbontására esperes, Kovács Dániel, ügyész, Makss József, és papi főjegyző személyében küld ki bizottságot és megbizza az esperes urat, hogy a beérkező szavazatokat a szavazatbontó bizottsággal együtt felbontván, a szükségessé váló pótszavazásokat is elrendelje és a szavazások eredményéről a jövő egyházmegyei közgyűlésre jelentést tegyen.

6. Olvastatott az esperes évi jelentése:

„... Ha most már közelebbről a magunk egyházi közösségét vizsgáljuk, melynek működéséről és eseményeiről akarunk beszámolni, — azt állapíthatjuk meg, hogy mi sem lehetünk kivételek a közös sors alól és az elmúlt év nehéz volt a mi egyházi életünkben, a mi gyülekezeteinkben is. De legyen érte hála jó Istenünknek, ha fenyegették is egyházunk hajóját a

veszélyes szirtek és zátonyok, hajótörést még sem szenvedtünk, mert Isten kegyelme velünk volt és megsegített a nehézségek idején.

Nagytitiszt. Egyházmegyei Közgyűlés! Nincs nekem most szándékomban, s nem is tartom szükségesnek, hogy a világ mai erkölcsi és anyagi válságos helyzete felett hosszas meditációt tartsak s keseregjek; mert ezzel csak közgyűlésünk tárgyalásra rendelt idejét rövidíteném meg, a minket terhelő ezerféle bajainkon pedig úgy sem segíthetnék. Csak arra kérem mindnyájaitokat, hogy tartsuk meg továbbra is Istenben vetett hitünket s bizodalunkat és kérjük Őt, hogy valamiként velök volt a mi atyáinkkal a megpróbáltatások idején, úgy ne hagyjon el minket sem, el se távozzék tőlünk. E mellett pedig ne feledjük, hogy mint minden élni akarás lehetőségének, úgy anyaszentegyházunk életének, fennmaradásának is legfőbb biztosítéka a tevékenység, munka. — Munkálkodjunk tehát, teljesítsük hiven kötelességeinket, különösen mi, akik az egyházi szolgálatra hivatattunk! „Imádkozzunk és dolgozzunk“.

Egyházmegyénk kebelébe tartozó gyülekezeteinknek hit- és valláserkölcsi életéről, valamint iskolai ügyeiről, szervezeti és vagyoni állapotáról szóló jelentésemet — a beérkezett egyházlátogatási jegyzőkönyvek adatai alapján — a következőkben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni.

I. Hit- és erkölcsi élet.

1. Istentisztelet. Az istentisztelet vasárnap és ünnepnapokon délelőtt igehirdetéssel, délután bibliamagyarázattal, vagy kátémagyarázattal is tartatik a következő egyházakban: Csap, Tiszasalamon, Tiszaásvány, Szürte, Kistrát, Csepely, Veskóc, Vajkóc, Bátfa, Palló, Nagykapos, Nagyszelmenc, Nyarád, Palágy, Gálocs, Csicsér, Bés, Vaján, Iske, Mokcsa Bajánháza, Viszoka, Nagyszeretva, Pályin, Jenke, Bező. Pinkóc. Délután csak imádsággal: Szirénfalva, Mogyorós, Lucska, Felsőőröcse, Sárosmező, Zahar, Sólýmos. Kereszt.

2. Köznapokon minden reggel tartatik istentisztelet, bűnbánati heteken estére is a következő egyházakban: Tiszasalamon, Tiszaásvány, Szürte, Kistrát, Bátfa, Palló, Nagykapos, Nyarád, Nagyszelmenc (bűnbánati héten bibliamagyarázat és „szabadimádkozással“?) Palágy, Csicsér, Bés, Vaján, Mokcsa, Bajánháza, Nagyszeretva, Pályin, Lucska, Felsőőröcse.

Nem tartatik minden reggel a következő egyházakban: Csepelyben hetenkint kétszer. Bűnbánati héten minden reggel. Veskócon hasonlóképen. Vajkócon hetenként háromszor, Szirénfalván kétszer, Gálocsban háromszor, bűnbánati héten minden reggel. Mogyoróson hetenként kétszer, bűnbánati héten minden reggel és este. Zaharban télen minden reggel, nyárban kétszer. Pinkócon kétszer, bűnbánati héten minden reggel. Sárosmezőn és Sólymoson, hétköznap nincs istenisztelet, mivel előbbi helyen nincs lelkész, utóbbin pedig előkönyörgő tanító.

3. Az iskolás növendékeket a tanítók felvezetik-e a templomba? Nem vezetik fel Csap, Ásvány, Csepely, Báfa, Nagyszelmencen, amely helyeken nincs felekezeti tanító. Gálocscon, Pinkócon a lelkészek vezetik. Nagykaposon csak vasárnap.

4. Ahol felekezeti tanítóink nincsenek, az éneklést a lelkészek végzik. Kivéven Ásvány, Nagyszelmenc, Viszokát, Lucskát, Solymost, amelyekben az éneklést egyes egyháztagok vezetik. Csapon külön énekvezér van.

5. Amely iskolákban a tanítói állás üresen maradt, a vallás és énektanítást az illető lelkészek végzik.

6. 7. Ahol állami iskola van, a vallást és éneket a kiszabott órákon az illető lelkészek tanítják. És ennek sehol nem volt akadálya.

8. Az urvacsorával élők száma nem minden egyházból a lélekszámnak megfelelőleg jelentetett. Pl. Szeretvárol 1000, Sárosmezőről 133, Solymosról 1200, Zahar 2400, mely egyházakban nem nagy lévén a lélekszám, ha minden lélek a csecszopóktól kezdve élt volna is urvacsorával, akkor sem felelne meg a lélekszámnak. Amennyiben azt jóval túlhaladná az urvacsorával élők száma.

9. Betegeknek az urvacsorája kívánatra bármikor kiszolgáltatik mindenütt.

10. Urvacsorájához a kenyeret és bort régi szokás szerint az egyház gondnok és presbíterek, másutt az egyháztagok sorban, vagy az egyháztagok közül kegyes adakozók adományozzák. Nincs egyetlen egyház sem, ahol az urasztalára szükséges kenyeret és bort pénzért kellene beszerezni.

11. A konfirmandusok oktatását mindenütt a lelkész végzi: A leányegyházakból átjárnak a növendékek az anyaegyház lelkészéhez. Így: Pallóból Báfára, Veskócról Csepelybe, Mo-

gyorósról Mokcsába, Szirénfalváról, Viszokáról, Solymosról, Sárosmezőről, Keresztről, Zaharból nincs jelente, hogy átjárnak-e?

12. A konfirmációi oktatás tart Csapon 5 hónapig, heti 6 órán. Salamonban 4 hónapig, Ásványban 4 hónapig heti 4 órán. Szürte 7 órán 2 hónapig. Kistrát 5 hó, heti 2 óra, Csepely 6 hó, heti 1 óra, Veskócon szeptembertől áldozó csütörtökig hittan órán. Vajkócon január 1-től áldozó csütörtökig 2 óra. Bátfa—Palló 2 hó. Nagykaposon virágvasárnaptól áldozó csütörtökig minden reggel. Nyarád 6 hét, napi 2 óra. Nagyszelmenc 4 hét, napi 2 óra. Szirénfalva 4 hét napi 2 óra. Palágy husvétől áldozó csütörtökig minden nap. Gállocs böjt kezdettől áldozó csütörtökig minden nap. Csicsér januártól áld. csüt. 2 óra. Bés 12 hét 2 óra. Iskén egy éven át vallás órán. Vaján 10 hét heti 6 óra. Mokcsakerész 4 hó 2 óra. Ungmogyorós 8 hét. Bajánháza 9 hó. Viszoka 6 hó heti 2 óra. Nagyszeretva 2 hó. Pályin 6 hét. Lucska 4-5 hét minden nap. Felsőőröcse 3 hó. Sárosmező 2 hó. Jenke 4 hó. Kereszt 4 hó. Bező 6 hét. Pinkóc 4 hó. Az oktatásnál mindenütt a Pálóczy Czinke István féle káté használtatott, kivéve a szlovák egyházakat, melyekben a Rácz féle fordítás, és Kistrátot, ahol a régi tiszáninnení (1814) káté használata van gyakorlatban. Zaharban és Bezőben konfirmandusok hiányában nem volt konfirmáció.

13. A konfirmáció évenként végeztetik. A kisebb gyülekezetekben esetleg 2 évenként.

14. A konfirmáció Szeretvát, Lucskát, Felsőőröcsét, Sárosmezőt kivéve, mely egyházakban 12—14 éves életkorban, a többi egyházakban mindenütt a 14 év betöltésekor történik; mely alkalommal Csap, Salamon, Szürte, Kistrát, Csepely, Veskóc, Vajkóc, Bátfa, Palló, Nagykapos, Nyarád, Nagyszelmenc, Szirénfalva, Palágy, Gállocs, Csicsér, Bés, Iske, Vaján, Mokcsa, Mogyorós, Pályin, Felsőőröcse, Sárosmező, Jenke, Kereszt, egyházakban bibliát, imakönyvet, vagy emléklapot kapnak.

15. Vallásos esték, biblia órák stb. tartattak a következő egyházakban: Csapon 10—15-ször, Salamonban 10-szer, Ásványban vall. est 5-ször, biblia órák vasárnaponként. Szürtén vall. est 2 hetenként 15-ször. Kistrát vall. est 9-szer. Csepely és Nagykapos együtt tartották 6-szor. Ezenkívül volt egy belm. kurzus, melyet Lengyel József ker. belm. előadó és Dobos

Károly ifj. titkár tartottak. Nyarádon vall. est és vasárnapi iskola 2 hetenként. Szirénfalván minden vasárnap este. Palágyon vall. est novembertől husvétig minden 2-ik vasárnap s még ifjusági összejövetelek is. Gálocsban vall. est okt. 31-től husvétig 2 hetenként. Csicsserben vall. est. és bibl. órák a téli hónapokban hetenkint. Bésen vall. est 5 szór. Iskén 9-szer. Vajánban adventtől husvétig hetenkint. Mokcsán 2 hetenkint. Mogyoróson, Bajánházán 25 alkalommal. Viszokán 10 szer. Szeretván, a téli hónapokban hetenként, Pályinban, Felsőőröcsén, Jenkén adventtől husvétig. Kereszten, Bezőn, Zaharban, Pinkócon ugyanígy.

Nem tartatnak vall. esték Veskóc, Bátfa, Palló, Nagyszelmenc, Lucska, Sólymos, Sárosmező, egyházközségekben.

16. Vallásos egyesületek vannak a következő egyházakban: Csap Leányegyesület 48 tag. Ifj egyesület 35 tag. Lelkész és Lengyel Juliánna vezetik. Salamon leánykör 20 s. lelkész és tanító vezeti. Szürte vas. isk. 56 taggal. Leánykör 14 tag. Kistrát leánykör 18 tag. Vezető lelkész neje. Csepely-Kaposton leánykör. Vajkócz ifj. egyesület és leánykör 6 és 8 tag. Nagykapos leánykör 14 tag. Asszonykör 14 tag. Vasárnapi iskola 25 tag. Vezeti a lelkész és a tanítóné. Palágy ifj. egyes 26 tag. Ismeretterjesztő előadások. Vezeti a lelkész. Csicsser leánykör és vasárnapi iskola 22 és 50 tag. Vaján leánykör 8 tag. Vezeti lelkész és Fleischer Aranka tanítónő. Mokcsa ifj. egyesület 22 taggal, Sólymos Svet. Slov. kálv. 30 tag és Lucskán is ugyanilyen féle 13 taggal.

Nincsennek: Bátfa, Palló, Nyarád, Nagyszelmenc, Szirénfalva, Gálocs, Bés, Iske, Mogyorós, Bajánháza, Viszoka, Szeretva, Pályin, Felsőőröcse, Sárosmező, Kereszt, Jenke, Bező, Zahar, Pinkócz. összes: 20.

17. Énekkar van: Csap, szerepel templomban, temetésen. Vezeti Lengyel János ny. vasutas. T. Salamon. Vezeti tanító szerepel templomban, temetésen. Ásványban. Vezeti Kövér Lajos állami tanító. Szerepel templomban. Szürte vezeti tanító. Kistrát, vezeti tanító. Szerepel. Veskóc Szerepel. Vezeti a tanító. Palló, Nagykapos, Nyarád, Palágy, Csicsser, Bés, Vaján, Mogyorós, Bajánháza, Lucska, Felsőőröcse, Jenke, Zahar, Pinkócz. Az énekkarok általában a templomi istentiszteleteken és temetéseken szerepelnek. Vezetőjük 2—3 kivétellel a tanítók. Összesen: 21. Énekkar nincs: Csepely, Vajkócz, Bátfa, Nagy-

szelmenc, Szirénfalva, Gálocs, Iske, Mokcsa, Viszoka, Nagyszeretva, Pályin, Sólomos, Sárosmező, Kereszt, Bező. Nincs összesen 15 egyházban.

18. Biblia, vagy más vallásos iratterjesztés van, valamint a „Szeretet” lap is jár a legtöbb gyülekezetbe. (31)

Nincs a következő helyeken: Bés, Mogyorós, Szeretva, Sárosmező, összesen 4 egyházban.

A „Szeretet” lap járt összesen 127 példányban. Nagyon kevés; holott volt év, amikor 300—400 példányban is járt.

19. A vasárnapi munkaszünetet mindenütt megtartják. A valláserkölcsei életet zavaró jelenségek, szokások, babonák nem uralkodnak.

20. Sektáriusok vannak: Viszokán 4 család. Szeretva, Pályin 2 tag. Lucskán 3, Zavadván 10. Solymoson 3 férfi 7 nő. S. Remetén 3 család. Jenkén 2. Tasolyán 9 szalvista. Bezőben 22. Zaharban 8 család. Tehát emelkedőben van a számuk és nem érkezett jelentés erre nézve, hogy a presbitérium mit tett és mit tesz a terjedés megakadályozására.

b.) Törvénytelen házasságok jelentetett Vajkócról 1.

2.) Egyházi szertartás mellőztetett Lucskán 2 esetben. (Nincs jelezve, hogy temetés, esketés vagy keresztelés-e?)

22. a.) Tisztán egyházi házasság kötött a következő helyeken: Salamon, Ásvány, Szürte, Kisrád, Bátfa, Palló, Nagykapos, Csicsér, Mokcsa, Bajánháza, Viszoka, Lucska, Solymos, Felső-röcse, Sárosmező, Jenke. Összesen 16 egyházban.

b.) Polgárit is kötnek: Csap, Csepely, Veskóc, Vajkóc, Nyarád, N. Szelmenc, Szirénfalva, Palágy, Gálocs, Bés, Iske, Vaján, Mogyorós, Nagyszeretva, Pályin, Kereszt, Bező, Zahar, Pinkóc. Összesen 19 egyházban.

23. Vegyes házasságnál megegyezés Csap jav. 3, kár. 1. Szürte jav. 1, kár. 1. Csepely jav. 1. Veskóc kár. 1. Palló jav. 1. Vaján jav. 1. Mogyorós jav. 1. Bajánháza jav. 1, kár. 1. Szeretva 1. kár. Lucska 2. kár. Jenke 1. kár. Kereszt 1. kár. Pinkóc 1. jav.

24. Temetője van a salamoni és csepelyi egyháznak. A legtöbb helyen községi temető van és rendben tartják.

25. Rossz szokások, tömeges bűnök (iszákosság, káromkodás, halotti torok, templomkerülés) sehonnét nincs jelentve. Vajha úgy lenne.

26. A presbiterek hiven teljesítik mindenütt tisztükből folyó

kötelességeiket s mindenekben jó példával járnak a gyülekezeti tagok előtt.

28. A behivatalnokok és hiveik között a kívánatos jóviszony mindenütt megvan; csupán Nagyszelmencen bomlott ez fel a lelkész és gyülekezet között.

II. Az egyház külélete.

29. A presbitériumok mindenütt törvényszerűen vannak szervezve; gyűléseiket a szükségnek megfelelően tartották és az azokról felvett jegyzőkönyvek hitelesítve vannak.

30. A választók névjegyzéke, költségvetés, adókimutatás, gondnoki számadás stb. az előző évről beterjesztettek s jóváhagyattak.

31. 32. Lelkészi iktató, postakönyv, anyakönyvek megvannak s rendesen vezetettek.

33. Előző évi számadások átvizsgáltattak, s záradékoltattak.

35. Kint levő hátralékok: Csaponegyh. adó: 10,000k, +92,000 k. Ásvány egyh. adó=100%. Papi fizetés 18,745 k. Salamon egyházi adó 25% Szürte egyházi adó: 1860 k. behiv. 5%. Csepely egyházi adó 695 k. Veskóc egyházi adó 4000 k. Palló templomkivetés 9000 k. Kapos egyházi adó 581 k. Bés 600 k. Vaján egyházi adó 1000 k. Jenke 30% Kereszt 1000 k. Bező 20% Zahar 2500 k.

37. Egyházak jelenlegi adóssága: Csap 72800 banki adósság 46,700 k. (12% és 8% kamat) összesen: 119,500 k. Salamon 16,500 k. (kam. 8% + 6%) Szürte 20,100 k. Kisrát 2500, törlesztett 45,600 k. Vajkóc 500 k. N. Szelmenc 11,772 k. Palágy 9651 k. Gálóc 22,500 k. Tökesegegy és hadikölcsön, Csicsér 9000. Vaján 22,092 k. (törlesztett 4900 k.) Mogyorós 4000 k. Lucska 16.733 k. Bező 8000 k.

40. Zaharban a tanító használatában lévő föld még mindig a politikai község nevében áll.

42. Egyházi ingatlanok 5 helyen házi kezelésben, egyebütt haszonbérben; fütermést elárverezik.

43. Állami adókkal hátralékban vannak a következő egyházak; Csap 8000 k. Palágy 680 k. földadó. Vaján 2500 k. Sárosmező tartozik az összes állami adókkal.

45. Épületek állapota: Csaponegyh. melléképületek javítandók. Ásványban templom nincs. Csepelyben mell. épületek rossz karban. Palló új templomot épített 260,000 k. költséggel. N.-Szelmenc temploma javítást igényel. Palágyban rossz karban

van a templomtető, lelkészlak s mellék épületei. Felsőőröcsén templom rossz karban; Sárosmező: iskola, tanítóilak rossz karban. Kereszten az iskola. Pinkócon a templom javítandó.

46. Szeretva templomát renoválja.

49. Épületek tűz ellen teljes értékig biztosítva.

50. Egyházi adókulcs: *Templomszék*: Csap, Veskóc, Gállocs, Iske, Mokcsakerész, Mogyorós.

Földbirtok és család: Salamon, Szürte, Kistrát, Vaján, Vajkóc, Palló, Kapos, Palágy, Bés, Bajánháza. Viszoka, Szeretva, Sólymos, Jenke, Kereszt, Bező.

Csepely *birtokarány*. Bátfa osztályba soroz. Nyarád, Csicsér, Pályin, Lucska, Felsőőröcse, Sárosmező, Zahar, Pinkóc ugyanugy.

51. Mult évi egyh. adó hátrálék százalékban: Csap 33%, Salamon 25%, Ásvány 80 %, Szürte 18 %, Csepely 30%, Veskóc 25 %, Kapos 10 %, Bés 8 %, Vaján 14 %, Mogyorós 20 %, Sárosmező 1500 k, Jenke 30 %, Kereszt, 30 %, Zahar 2500 k.

53. Lelkészi, tanítói fizetés hátrálék: Tiszaásvány 100 %, Kapos 10 %, Szelmenc 3 %, Mogyoróson a lelkész 3 évről nincs fizetve. Kereszten a tanítói fizetés van kint.

Adócsökkent. segélyt kaptak 1931-re 45 %: Csap, Salamon, Ásvány, Szürte, Kistrát, Veskóc, Vajkóc, Bátfa, Palló, N. Kapos, Nyarád, Szirénfalva, Gállocs, Bés, Iske, Vaján, Bajánháza, Viszoka, N. Szeretva, Pályin, Lucska, Sólymos, Jenke, Kereszt, Bező, Pinkóc,

56. Rendkívüli egyh. adó volt kivette: Kistrátban 45.440 k. (Isk. épít.) Pallóban templomépitésre 70,300 k. Palágyban 5000 k.

57. Kongruát nem kaptak a köv. lelkészek: Palágyban Nagy József érettségi nosztrifikálásának hiánya miatt. Gönczi Pál Kistráton, Gecse Endre Gállocsban szintén. Jósvay Dénes Bésben és Kőmives Sándor Vajánban áll. polg. hiánya miatt. Előbbtől 74000, utóbbtól 23000 k. visszafizetést követelnek.

58. Adakozás Isten dicsőségére. Az adakozás az 1932-ik évben jóval kevesebb volt. mint az előző évben; aminek okát azonban nem az áldozatkészség csökkenésében, hanem a nyomoruságos gazdasági helyzetben, a katasztrófáisan rossz természetben kell keresnünk; hiszen kisgazdákból álló hiveink legnagyobb részének földje még a belé vetett magot sem adta vissza. Emeílett meg javában működtek a pénzügyi hatóságok által kibocsátott, repülő bizottságok is!

III. Iskolaügy.

Felekezeti iskoláinkban működött 15 rendes és 11 ideiglenes tanerő. A rendes tanítók mind férfiak; az ideiglenesek közül 4 f. 7 nő. Nincs tanító Magasréven, Lucskán.

Iskolaügyünkkel nem kívánok részletesen foglalkozni, mert ezt a közelmúltban megejtett iskolalátogatásokról felvett jegyzőkönyvek alapján, az egyházmegyei tanügyi bizottsági elnök úr fogja részletesen megtenni. Nem lehet azonban említés nélkül hagynom, bár mindnyájunknak tudomása van róla, hogy felekezeti iskoláinkat végveszedelem fenyegeti a Dérerféle népiskolai törvénytervezetben, amelynek törvényerőre emelésével az állami tanügyi kormányzat az utolsó halálos csapást készül rámérni iskoláinkra. Igaz, mert annak törvénytétele iskoláinknak teljes megsemmisülését, halálát jelentené! Igaz, hogy valamennyi felekezet felemelte ellene tiltakozó szavát; de kérdés: lesz-e ennek valami fogantatja? De bármiként legyen is, nekünk önmagunk iránti köteleességünk nagy áldozatok árán fentartott iskoláinknak megvédelmzése. Emeljük hát fel mi is tiltakozó szavunkat! E célból vettük fel ez ügyet mai tárgysorozatunkba!

Itt jelentem alkalmilag, hogy a közelmúlt napokban a keresztény egyháza III-ik, a lucskai pedig a II-ik kormány megintést kapta.

IV. Személyi változások.

Elsőben is azokról a személyi változásokról emlékezem, melyek szívünkben mélységes bánatot, egyházi közéletünkben pedig nagy veszteséget okoztak.

Az újév ünnepén gyászruhába kellett öltöznünk nagyérdemű püspökünk, néh. **Péter Mihály** váratlan és tragikus halála miatt, mely gyászba borított nemcsak minket, főpásztori kormányzása alá tartozókat, de gyászba borította egyetemes magyar ref. anyaszentegyházunkat is. Sok szép talentummal volt Istentől megáldatva és Istentől nyert tehetségeit nem rejtette el, hanem már ifju korától kezdve, mint hűséges szolga kamatoztatta anyaszentegyháza javára. Birt az apostolok hithűségével, a gályarabok félelmet nem ismerő bátorságával és ezeknek birtokában sokszor állott védelmére anyaszentegyházunk jogainak és szabadságának. Ezzel a félelmet nem ismerő bátorsággal vette fel a harcot és folytatta azt kitartással éveken keresztül a rimaszombati gyülekezetben a törvény és rend ellenségeivel,

remélve, hogy erős akarattal, kitartással képes lesz ott a felbontott rendet, békességet helyreállítani. De csalódott; az áldatlan harc, melyet a törvény és rend ellenségei ellen folytatott, a sok méltatlanság és bántalom, mellyel őt illették, megemésztette testi erejét és a harcban elesett. Nincs most idő rá, hogy kellően méltassam érdemeit. Tegyük azt meg jegyzőkönyvünk lapjain. Legyen áldott emlékezete közöttünk!

Másik nagy vesztesége is volt egyházkerületünknek s egyházmegyénknek, mely b. e. püspökünk elvesztése előtt néhány hónappal **dr. Lengyel László** egyh. ker. főjegyző, világi tanácsbir és egyházmegyénk egyik vil. tanácsbirájának szintén váratlan halálával ért bennünket. Mi nagy nyereségünknek tartottuk őt, midőn egyházmegyénk feléje irányult bizalmának engedve 1931 év őszén tanácsbirói állását elfoglalta, s működéséhez szép reményeket kötöttünk; de a kérlelhetetlen halál ezeket — sajnos! — egy év multával megsemmisítette. Őrizzük meg emlékezetét úgy jegyzőkönyvünkben, valamint szívünkben is!

Az isteni jóság és kegyelem, mint minden más ilyen esetben, Péter Mihály püspökünk elvesztése után is úgy intézkedett, hogy a veszteség, melyet anyaszentegyházunk szenvedett, ne legyen reánk nézve végzetes és állandó, hanem veszteségünket kipótolta az által, hogy a közbizalom megnyilatkozásával állított méltó és hív munkást arra a helyre, mely az egykori hű szolga váratlan elköltözésével üresen maradt. Az isteni jóság és kegyelem adott nekünk a vezér helyett vezért, az őrálló helyett őrállót, abban az egyházunk szolgálatában kipróbált férfiban, az abauji egyházmegye nagyérdemű esperesében, aki mindig ott volt lángoló lelkesedésével, nagy tudásával s munkakedvével, ahol Isten országát építeni, anyaszentegyházunk jogait, szabadságát védelmezni, virágzását előmozdítani kellett. Készséggel adunk mindnyájan igazat hivatalos egyházi lapunknak, mely őt eképen jellemzi: „**Idrányi Barna** olyan kiváltságos képességeknek birtokosa, melyek csak igen ritkán egyesülnek egy személyben. Gamálieli bölcsessége, egyházpolitikai és pénzügyi kapacitása, mind olyan tulajdonságok, amelyek már rég predestinálták őt a vezérségre. Ezeken kívül nagyszerű adminisztratív képessége páratlanul áll egyetemes egyházunkban.” Főpásztori állásába való beiktatása május 10-én az e célra egybehívott rendkívüli egyh. ker. közgyűlésen nagy ünnepség keretében, impozáns közönség jelenlétében folyt le.

Tisztelettel indítványozom: üdvözljük őt most tiszteletteljes hódolattal közgyűlésünk plénumából, azzal a jó kívánsággal, miszerint adjon Isten neki kegyelmi erőt, hogy azokat a szép reményeket, melyek főpásztori működéséhez fűződnek, megvalósíthassa! Az ő főpásztori működése legyen kezdete a mi sok próbáltatások között lévő ref. egyházunk boldogabb jövőjének!

Lelkésváltozások.

A pinkóci egyházban a néh. Móré Elek halálával megüresedett lelkészi állás betöltése céljából két izben volt lelkésválasztás; az első pályázat útján történt. Három pályázó jelentkezett, u. m. Szilágyi László miglészi, Nyitrai Lajos szeretvai lelkészek és Szakal László segédlelkész, akik közül Szilágyi László választatott meg. Ez azonban a választást nem fogadta el; közben a másik két pályázó is visszalépett. Így új választási eljárást kellett megindítani és lefolytatni; melynek eredménye lett, hogy meghívás után **Bittó Béla** választatott meg pinkóci lelkésszé, akinek választása jogerőre emelkedvén, állását elfoglalta és hivatalába okt. 31-én beiktattatott.

A Bakcsy Gyula lemondásával megüresedett csapi egyházban is két választás folyt le. Első izben 12 pályázó közül szavazattöbbséggel Kájel Mihály zápszonyi lelkész választatott meg; ez ellen azonban fellebbezés adatván be, em. Elnökség vizsgálatot rendelt el, amely meg is tartatott. Időközben azonban Kájel Mihály pályázatát visszavonván, az egyh. m. időszaki bíróság az eljárást beszüntette és új választás rendeltetett el. A második választáson **Király Zoltán** választatott meg általános szavazattöbbséggel. A választás jogerőre emelkedvén, esperes a koncesszát kiadta és a megválasztott lelkész állásába május 7-én ünnepélyesen beiktattatott.

Tanitói változások.

Rendes tanitói álláson csak egy személyi változás történt, t. i. a szürtei egyházban, honnét Böszörményi Zoltán a dunamelléki egyházkerületbe költözött; helyére Bornemissza Sámuel választatott, akinek beerősítése most fog megörténni.

Elnöki előterjesztések.

I. Folyó év január 28-án Nagykaposon bírósági időszaki tanácsülés tartatott, melyen a következő bírósági ügyek tárgyalattak:

1. Csapi I, lelkésválasztás elleni fellebbezés.
2. Keresztury László nagykövesdi lelkész fegyelmi ügye.

3. Orémus Kálmán kistráti tanító fellebbezése fizetés ügyben.
4. Kövér Béla nyarádi tanító fellebbezési ügye.
5. Juhász Imre csepelyi lelkész fellebbezése földadó megterítés ügyében.

II. Jelentem, hogy a minaji, tarnóci és botfalvai egyházak konventi határozattal a kárp. ungi egyházmegyébe kebelezettek.

III. Az egyházmegyei tisztikar 10 éves mandátuma folyó év szeptemberében lejárván, ez alkalommal nyújtja be lemondását. Kérve a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlést, hogy az új tisztikar megválasztását elrendelni sziveskedjék.

IV. Bernáth Zoltán főgondnok úr külön is benyújtja lemondását. 28 évig volt egyházmegyénknek világi tanácsbírája; két ízben, 1917 május 15-től 1922. szept.-ig, és 1927 szept. 22-től a jelen időig — 11 évig — gondnoka.

Férfias, erős jellemnek, pontos és szigoruan lelkiismeretes munkásnak és vezérnek ismertük őt a hivatásával járó teendőik, kötelességek teljesítésében; ezért volt az, hogy a tétlenségnek, kötelesség mulasztásnak szigoru bírója volt mindig.

V. Nyomárkay Sándor, a mult év nov. 1-től kezdődő hatállyal nyugdíjba ment, 29 évi rendes lelkészi pályafutás után, melyből 3 évet Haláboron, több mint 26 évet a nyarád-mocsár-kelecsenyi egyesült egyház kebelében töltött. Azok közé a lelkészek közé tartozott, akik a lelkészi pályát nem kenyérkereseti forrásnak tekintik, hanem a lélektől indítatva, arra magokban hivatást éreznek, s azt mint ilyenek lelkiismeretes hűséggel futják is meg. Mint lelkészi karunknak egyik kiváló, tevékeny tagját ezelőtt 18 évvel a jegyzői tisztre hívta el az egyházmegye; ezelőtt 10 évvel pedig a tanácsbírói székbe ültette, melyet nyugdíjba vonulásáig lelkiismeretes hűséggel töltött be.

Statisztikai adatok.

Egyházmegyénk kebelében van: 27 anyaegyház, 5 társegyház és 6 leányegyház. Működik: 26 rendes lelkész. (Sárosmező üres) 1 helyettes (Nyarád) és 1 segédlelkész (Tizasalamon).

I. Népmozgalmi adatok

Politikai községek lélekszáma	— — —	29154
Ref. gyülekezetek lélekszáma (1932: 14.422)		14108
Születés	— — —	341
Halálozás	— — —	213

Lélekszaporodás	— — — —	128
Házasságkötés: tiszta pár	— — — —	95
" vegyes pár	— — — —	25
Reverzális javunkra	— — — —	9
Reverzális kárunkra	— — — —	6
Áttért hozzánk	— — — —	10
Kitért tőlünk	— — — —	24
Konfirmált	— — — —	186
Urvacsorával élt	— — — —	30160

II. Vagyonkimutatás.

Föld birtok	— — — —	1365 k. h. 1130 □ öl
Épületek száma	— — — —	258 drb.
Tőkepénz	— — — —	Kč. 63,441,77
Alapok	— — — —	" 330,813.41
Alapítványok	— — — —	" 23,723.64
Hasznos jogok	— — — —	" 105,688,60
Ingóságok (érték)	— — — —	" 457,901'—
Adósság	— — (1932: 272.367'—)	204,459.22
Bevétel	— — — —	" 608,506.62
Kiadás	— — — —	" 542,905.27
Pénzt. maradvány	— — — —	" 65,601.35
Adakozás	— — — — (1932: 69,632'95)	58,310'80
Épitkezések	— — — —	316.746'35

Nagyobbmértvű adakozások,

1. Csap	— — — —	1,845.60
2. Szürte	— — — —	2,649.60
3. Kistrát	— — — —	2,248.15
4. Nagykapos	— — — —	3,804.40
5. Nyarád (harangra 7500)	— — — —	11,163.45
6. Nagyszelmenc	— — — —	1,681.85
7. Palágy	— — — —	1,370.10
8. Vaján (község 3000)	— — — —	3,646.40
9. Csicsér (Losonc, Beretke)	— — — —	3,173.65
10. Jenke	— — — —	1,307.30
11. Bező	— — — —	1,661.35
12. Nagykaposi egyháztagnok id. Barra Zsigmond és neje Beregi Amália és Pálóczi Sándor harangra		12.000

Nagyobb mérvű építkezések.

Pallói egyház új templomot építtetett 260,000 korona értékben.

Nagytisztelétű Egyházmegyei Közgyűlés! Ha visszatekintünk az elmúlt egyházi esztendőnknek eseményeire, szomorú szívvel kell megállapítanunk, hogy ezt sem jegyezhetjük fel oda, hová boldogabb éveink feljegyezve vannak!.. Sőt, ha valaha volt, úgy most méltó okunk van arra, hogy küszöbén a reánk következő új egyházi évnek, ajkainkra vegyük Mózesnek, az Isten emberének imádságát: „Térj hozzánk Uram, meddig légszen a te haragod? és légy kegyelmes a te Szolgádhoz. Vidámits meg minket a mi nyomoruságainknak napjai után és az esztendők után, melyekben láttunk gonoszt!” (Zsolt. 90: 13. 15.) A hajón való utazásnak legnagyobb veszélye a zátony, a szikla, melyek a legtöbbször biztos pusztulást jelentenek a hajó utasai számára. A múlt esztendőről is el lehet mondani, hogy utja nagyon zátonyos volt az embervilág számára. Mert változott-e, javult-e egy év óta az emberiség, a világ és abban a mi helyzetünk? Sőt inkább, — elmondhatjuk, hogy napról-napra rosszabodott! Minden nap, sőt minden egyes óra lejjebb sodorta az emberiséget a sziklák, zátonyok, a mélységek felé az erkölcsi romlás után az anyagi romlásba. Mint fokozódó világljelenség: a pénzügyi leromlás, a válságos gazdasági helyzet mindenfelé éreztette és érezteti még most is szomorú, nyomasztó hatását.

Ha most már közelebről a magunk — egyházi — közösségét vizsgáljuk, melynek működéséről és eseményeiről kívántam beszámolni, — azt állapíthatjuk meg, hogy mi sem lehettünk kivételek a közös sors alól és az elmúlt év nehéz év volt a mi egyházi életünkben, a mi gyülekezeteinkben is! De legyen érte hála jó Istenünknek, ha fenyegették is egyházunk hajóját a veszélyes szirtek és zátonyok, hajótörést még sem szenvedtünk, mert Isten kegyelme velünk volt és megsegített a nehézségek idején.

Ntű. Em. közgyűlés! Nem volt szándékomban, s nem is tartottam szükségesnek, hogy a világ mai erkölcsi és anyagi válságos helyzete felett hosszas meditációt tartsak és keseregjek; mert ezzel csak Közgyűlésünk tárgyalásra rendelt idejét rövidítettem volna meg, a minket terhelő ezerfele bajainkon pedig úgy sem segíthetnék.

Még csak arra kérem mindnyájukat, tartsuk meg továbbra is Istenben vetett hitünket s bizodal munkat és kérjük Öt, hogy valamiként velök volt a mi atyáinkkal a meg próbáltatások idején, úgy ne hagyjon el minket sem, el se távozzék tőlünk. E mellett pedig ne feledjük, hogy mint minden élni akarás lehetőségének, úgy anyaszentegyházunk életének, fenmaradásának is legfőbb biztosítéka a tevékeny munka. Munkálkodjunk tehát tovább is, teljesítsük hiven kötelességeinket, különösen mi, akik az egyházi szolgálatra hivattattunk! „Imádkozzunk és dolgozunk!!“

Ezekben bátorkodtam esperesi hivataloskodásom 25-ik esztendejéről jelentésemet a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés elé tisztelettel betérjeszteni, melynek elfogadását alázattal kérve, mély tisztelettel maradok

lekötelezett szolgáló
Szücs István
esperes.”

Az esperesi jelentést a közgyűlés tudomásul veszi, annak kiváló gonddal történt megkészítéséért az esperes urnak köszönetet mond; a jelentés egyes pontjaira pedig a következő határozatokat hozza:

1. megújítja azon határozatát, hogy kivétel nélkül minden egyházközségben minden reggel meg kell tartani az istentiszteletet, még abban az esetben is, ha azokat az iskolás gyermekeken kívül más egyháztág nem látogatná.

2. Az iskolás gyermekek minden reggel (Nagykaposon is) felvezetendők a templomba.

3. A statisztikai adatok mindenünnen lelkiismeretes pontossággal szolgáltatandók be.

4. A konfirmációi oktatás időtartama legalább hat hétben állapittatik meg.

5. A konfirmáció szertartása minden egyházközségben minden évben megtartandó, ha legalább négy növendék van. A szertartás mindenkor Áldozócsütörtökön, a délelőtti istentisztelet keretében és a presbitérium jelenlétében történjék.

6. A konfirmálás idejét az egyházi főhatóság 14 éves korra állapította meg, tehát ennél korábban (12 éves korban) nem konfirmálhatók meg a gyermekek.

7. A belmissziói munkának minden irányban minél intenzivebb felkarolása a hivatalosoknak újból figyelmébe ajánltatik. Különösen a szlovák vidékeken, ahol a russzelisták naponként nagyobb tért hódítanak.

8. Szirénfalva, Szeretva, Pályin, Kereszt és Bező kötelesek az egyházi énekkart megszervezni.

9. A csapi egyház (102,000 kor.) és az ásványi egyház kintlevő követeléseik behajtásáról jelentést tegyenek.

10. Sárosmező lelkészlakását, Kereszt iskola épületét köteles rendbehozni. Szeretva azon mulasztásáért, hogy minden bejelentés nélkül megkezdte a temploma renoválását, jegyzőkönyvi megrovásban részesül és a lelkész elleni fegyelmi eljárás terhe mellett mulasztását haladéktalanul pótolni köteles.

11. A mogyorósi lelkészfizetés rendezése ügyében a közgyűlés jelentést vár.

12. Megrendült szívvvel idézi fel a közgyűlés egyházkerületünk elhunyt püspökének **Péter Mihálynak** emlékezetét. Markáns alakja, puritán jelleme, tragikus sorsa egyaránt feledhetetlenné teszik előttünk e nagy emberünk emlékét, aki hiv volt a kevésen is és mindég többre és többre bizatott; fáradhatatlan munkabírása és jellemzilárd-sága — mellyel, mint a kőszikla, olyan rendületlenül megállott meggyőződésének igazsága mellett még a zugó viharok között is—példakép marad számunkra; sorsa pedig szomorú intőjel: *alta ruít cedrus — silvae trepidate minores!*

13. Fájdalmas veszteség számunkra **dr. Lengyel László** ügyvédnek, egyházkerületünk világi főjegyzőjének elvesztése is, akit egyházmegyénk csak nem régen habilitált világi tanácsbíróink sorába. Veszteségünk annyival nagyobb, minél többet vártunk az ő kiváló képességeitől, lángoló ügyszeretetétől és munkakedvétől, melyekre nézve Istentől nyert kiváló tántomai olyan igéretes biztatást nyújtottak nekünk. Az igéretes hiu reménnyé váltak és mi — fájo szívvel örökítjük meg emlékezetét jegyzőkönyvünk lapjain.

14. Őszinte örömmel és tisztelettel üdvözöljük egyház-

kerületünk hajójának új kormányosát: főtiszteletű és méltóságos **Idrányi Barna** püspök urat, akinek lelki és szivbeli kiválóságai egyaránt garancia nekünk arra nézve, hogy személyében valóban hivatott, kiváló és istenáldotta tulajdonságokkal bíró nagy emberünk emeltetett a püspöki székbe. Vajha minden reménység, amelyet belé helyezünk, valóra válna, minden fáradozása és egész élete munkája: eszköze, biztositéka és kezdete lehetne reánk és anyaszentegyházunkra nézve egy boldogabb jövőnek!

15. Örömmel és szeretettel köszönti közgyűlésünk a körünkben ez alkalommal először megjelent új alkotó tagjait Bittó Béla pinkóci és Király Zoltán csapi lelkésztestvéreink személyében és

16. Isten akaratán megnyugvó fájdalmas érzéssel örökítjük meg mégegyszer emlékét és elévülhetetlen érdemeit a két nyugalomra tért, megfáradt vándornak: Pataky Pál nyugalmazott tarnóci lelkésznek és Karabélyos Gyula nyugalmazott kistráti tanítónak. Nyugodjanak békén és csendesen.

7. Az esperesi jelentéssel kapcsolatban olvastatott Bernáth Zoltán em. gondnok urnak az egyházmegyei közgyűléshez intézett következő levele:

„Amennyire helytelennek találom, ha valaki, akinek meg van arra a képesítése, anyagi függetlensége, részt nem vesz egyházi ügyeink irányításában, nem igyekszik erősíteni az annyira szükséges vallásosságot, autonómiánk érintetlen megtartása melletti szilárd állásfoglalásunkat, épen annyira tudom hibáztatni azt az egyént, aki magas állásba jutva, azt hiszi, hogy ő pótolhatatlan s ha idők multával bekövetkezik a testi-lelki erők hanyatlása, nem jut eszébe, hogy ő már felesleges, és helyben maradásával több kárt okoz, mint hasznot.

Isten jóvoltából a folyó év szeptember havában lesz 55 éve, hogy én — két rövid félbeszakítással — egyházi ügyeink vezetésében részt veszek s nem dicsekvésből emlékszem vissza arra, hogy én még az egyházlátogatásban is majdnem mindig részt vettem, sajnos azonban, magas koromnál fogva én is érzem, hogy helyesebben cselekszem, ha helyemet egy fiatalabb, erősebb egyénnek adom át s gondnoki állásomról ezennel le-

mondok. A leghelyesebbnek tartom erre a jelen időpontot, amidőn ugy is általános tisztujítás lesz.

Nagy megtiszteltetés ért, amidőn ezt a diszes állást 2 egyhangu választással értem el s kérem a nagytiszteletű Egyházmegyét, hogy tartsanak meg szives jó emlékezetükben.

Vaján 1933 junius 20."

Közgyűlésünk megilletődve értesül a Gondnok ur lemondásra vonatkozó elhatározásáról. A maga részéről azonban, ismerve a nagyságos Bernáth Zoltán ur lelki tulajdonságait, őszinte, egyenes jellemét, lelkiismeretes pontosságát, fáradhatatlan kötelességteljesítését, és azon jellemvonását, hogy értékes, közhasznu munka nélkül élni sem tud: azon reménységben van, hogy ezen — még nagyon is időelőttinek látszó — elhatározását meg fogja változtatni és nagyértékű munkásságának támogatását egyházmegyénk kormányánál továbbra sem vonja meg tőlünk. Gondnok urunkat elhatározásának megváltoztatására egyházmegyei közgyűlésünk egyhangulag megnyilvánuló bizalommal és szeretettel kéri.

8. Olvastatott Nyomárkay Sándor nyarádi lelkész és egyházmegyei papi tanácsbíró következő bucsulevele: „Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés! Amikor az aktív lelkészi szolgálattól — töllem nem függő körülmények miatt — önként megváltam, nem hagyhatom el bucsu nélkül azt a mély tiszteletre méltó munkateret, ahol 32 éven át szívem teljes odaadásával, lelkem minden tehetségével anyaszentegyházunk előhaladásán igyekeztem hiven és lehetőleg eredményesen munkálkodni „nem erővel, nem hatalommal, hanem az Istennek Lelkével.”

Most amikor bucsut intek szeretett egyházmegyémnek, kijelentem, hogy mint önkéntes közkatonája, továbbra is szolgálni fogom és azt a szent kapcsolatot, mely a keresztviz elnyerése óta mind e mai napig részint örvendetes, részint fájdalmas — de mindenkor kedves — emlékeivel ehez az egyházmegyéhez köt, halálomig nem akarom megszakítani.

Életemnek legboldogabb, a próbák tűzében is felemelő óráinak nevezhetem azokat, amelyeket az Egyházmegyének lelkészi, világi és tanító tagjaival tölthettem,

Istennek minden áldását kérem mindenkor a nagytt. és nagys. Ungi Református Egyházmegyére, ennek nagytisztelütü Espe-resére, a mi szeretett Atyánkra, nagyságos Gondnokára, a mi drága büszkeségünkre, szivemhez nőtt tisztársaimra, szeretett lelkésztestvéreimre, a mi derék világi papjainkra és tanító testvéreimre.

Kérem mindnyájukat, hogy tartsanak meg engem továbbra is nagybecsü jóindulatukban és abban a szeretetben, melyben én is őrizni fogom ennek az egyházmegyének minden tagját. Ungvár 1933 június 23."

Egyházmegyei közgyűlésünk nagy szeretettel emlékezik meg Nyomárkay Sándor nyarádi lelkész, előbb egyházmegyei papi jegyző, majd tanácsbíró nagyértékű munkásságáról és amikor most, nyugdíjba vonulása alkalmával jegyzőkönyvében örökíti meg elvitathatatlan nagy érdemeit, melyeket egyházmegyénk területén folytatott 26 évi lelkészi működése alatt ugy egyéni kiválóságai, mint buzgó és érdemes lelkészi működése és egyházmegyénk közéletében kifejtett nagyértékű fáradozásai által megszerzett és kiérdemelt: örömmel ragadja meg az alkalmat arra, hogy az ő Istentől nyert képességeit továbbra is egyházmegyénk közügyeinek szolgálatára biztosítsa és azért őt egyhangu lelkesedéssel örökös tiszteletbeli egyházmegyei tanácsbíróvá választja azon kívánsággal, hogy őt kedvesei javára, mindnyájunk örömeire és anyaszentegyházunk ügyének további lelkes és buzgó szolgálatára Isten kegyelme, erőben, egészségben még soká éltesse!

9. Olvastatott a számvevőszéknek 1933 évi április 20-án Csicserben felvett jegyzőkönyve az évi rendes pénztárvizgálatról. Vizsgáltattak a következő alapítványok alapok és tőkék:

Az alapítvány, alap, vagy tőkepénz

Sorszám	megnevezése	folyó évi				vagyon 1932 december 31-én							
		bevétele		kiadása		készpénzben		kihely. tőke		kamat követ.		Összesen	
		kor	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.
		1	Horváth Mária és Simon alapítvány	45.352	50	35 504	10	9 848	40	252.753	10	10.116	—
2	Horváth Mária és Simon házalap —	42.043	42	33 441	—	8 602	42	224.300	—	2.250	—	253.152	42
3	Egyházmegyei Özvegy-árva-tár alap	19.192	50	16 520	—	2.672	50	123 488	—	7.595	85	133.756	35
4	Közigazgatási pénztár alap — —	15.805	58	13.422	20	2.383	38	22.170	35	931	25	25.484	98
5	Horváth M. és Simon sirboltalapítvány	854	88	585	—	269	88	9.000	—	500	—	9.769	88
6	Gyülestartási alapítvány — — —	1.384	76	1.300	60	84	16	15 238	—	1.725	—	17.047	16
7	Könyvtáralap — — — — —	741	88	32	50	709	38	3.150	—	40	—	3.899	38
8	Leánynevelő intézet alap — — —	2.468	21	2.464	—	4	21	6 700	—	136	—	6.840	21
9	Szabó András alapítvány — — —	220	—	10	—	210	—	1.000	—	—	—	1.210	—
10	Ásványi lelkész-alapítvány — — —	32	70	1	—	31	70	100	—	—	—	131	70
11	Ásványi egyházi tőke — — —	66	—	3	—	63	—	300	—	—	—	363	—
12	Ilf. Gencsy Ferenc alapítvány — —	440	—	440	—	—	—	2.000	—	—	—	2.000	—
13	Tóth Lajos harang-alapítvány — —	2.403	93	1.368	20	1.035	73	4.500	—	120	—	5.655	73
14	Pinkóci lelkész-alapítvány — —	855	95	20	—	835	95	2 050	—	32	—	2.917	95
15	Korláth — Jeney — Balogh alapítvány	867	75	7	—	860	75	700	—	—	—	1.560	75
16	Szeretvai egyházi tőke — — —	352	80	10	—	342	80	1.000	—	—	—	1.342	80
17	Zsiró István alapítvány — — —	200	53	9	—	191	53	960	—	80	—	1.231	53
18	Halász Mihály alapítvány — — —	281	33	5	—	276	33	500	—	40	—	816	33
19	Bernáth Zoltán alapítvány — —	1.842	20	1.557	—	285	20	5.600	—	188	—	6.073	20
Összesen		135.406	92	106.699	60	28.707	32	675.509	45	23.754	10	727.970	87

2. A p. Horváth M. alap kiadásai: Személyi fizetések 5950 Tőkekihelyezés 18.690. Segélyezések 5000. Közigazgatási pénztárnak 2565. Egyházmegyénk történetének kiadása 3200. Vegyesek 99'10. Együtt: 35. 504'10 korona.

Közgyűlés a számvevőszék javaslataira a következő határozatokat hozza: 1. az egyházmegyei pénztárban kezelt alapítványok, alapok és tőkék 1932 évi számadásait jóváhagyja és megerősíti.

2. a számadásnak a P. Horváth Mária és Simon alapítványra vonatkozó részét jóváhagyja és a főtiszteletű Egyházkerületnek megerősítésre ajánlja.

3. az egyházmegyei özvegyárvtár rendes segélyezettjei közül özv. Szöllőssy Gyuláné és özv. Szöllőssy Ferencné rendkívüli segélyének megállapítását a segélyosztó bizottságra bizza azon meghagyással, hogy állapittassék meg a nevezettek rendkívüli segélyre való ráutaltsága az általuk élvezett rendkívüli nyugdíj és a többi (rendes állami nyugdíjban részesülő) lelkészözvegy állami nyugdíjilletményeinek összehasonlítása alapján,

Ugyanezen számú javaslat további részére, vagyis Morvay Ilona, Bacskay Erzsébet és Szaplóczay Petronella munkaképtelen lelkészárvánknak, ez évre a rendes segélyen felül 800—800 korona rendkívüli segélyt szavaz meg és utal ki az özvegyárvtáralapból.

4. Özv. Pataky Pálné lelkészözvegy rendes 400 korona segélyre való jogosultságát 1933 évi január 1-től állapította meg a közgyűlés.

5. A Szabó András alapítvány 1931—3 évi kamatai 240 korona összegben Magda Barna theológus részére kiutaltatnak.

6. A Korláth—Jeney—Balogh alapítvány tőkéjének a Kárpátaljai Ungi Egyházmegye pénztárja részére történt kifizetése tudomásul szolgál.

7. Megállapítatik, hogy az egyházmegyei pénztárban kezelt Zsíró István alapítvány összegéből 69% az ungmogyorósi, 31% pedig az őri leányegyházat illeti meg. Az őri egyházat illető összeg ezen határozat értelmében a tarnóci anyaegyház részére kifizethető.

8. Megállapítja, hogy a P. Horváth Mária és Simon alapítvány kamatainak terhére ez évben 9000 korona összeg-

ben osztassék ki segély és pedig a végrendelet rendelkezéseinek megfelelően felerészben építkező egyházak, felelő részben a nyomorgó lelkeszek és tanítók között. A segélyezésre részletes javaslatot közgyűlés a segélyosztó bizottságtól vár, melynek tagjaiul Elnökség, dr. Kiss Bálint, Ujlaki Sándor és Szanyó Sándor választatnak meg.

9. Nyarád — Mocsár — Kelecseny, Ungcsepely, Bező, Nagyszelmenc, Szirénfalva, Szürte, Sárosmező, Vaján, Kálniczky János, Kőmives Sándor, özv. Vass Györgyné és özv. Lisznyay Elekné segély iránti kérvényei a segélyosztó bizottsághoz utaltatnak.

10. Számvevő jelentése az 1931 évi számadásokról, az 1932 évi közgyűlés 6/n pontjára tudomásul vétetik.

11. Ugyanannak jelentése alapján az egyházközségek 1932 évi számadásai jóváhagyatnak és megerősíttetnek.

12. Szürtei egyház jelentése az 1932 évi közgyűlés 6/6 sz. határozatára tudomásul vétetik.

10. Olvastatott az egyházmegyei Segélyegylet vezetőjének 1932 évre vonatkozó jelentése:

„Nagytisztelütü és tekintetes egyházmegyei Közgyűlés!

Segélyegyletünk működéséről szóló *nyolcadik* jelentésem megint a depresszió jegyében áll. Megnehezültek az idők felettünk. A gazdasági leromlás, — mint mindenütt, — egyletünk működésében is természetszerűleg érezteti hatását. A helyzetet még csak súlyosbitja az a körülmény, hogy a legközelebbi jelentésem óta *négy ízben* kellett kifizetést eszközölnünk: dr. *Lengyel* László, *Péter* Mihály püspök, *Pataky* Pál és *Karabélyos* Gyula egyleti tagjaink halála után. Ezek közül a legutóbbi kifizetés még olyan közel esik hozzánk, hogy ez a körülmény jórészen indokolja is az egylet működését károsan befolyásoló *kintlevő követelés* szokatlan nagyságát, amely a mai napon 13.900 korona.

Ebből az összegből, — melybe már a most esedékessé leti X. részlet is bele van számítva. — komoly aggodalomra ad okot 2.800 korona követelés, mely *egyenként* 200 koronás hátrálékokból ered. Ez a hátrálék összeg jórészt annak a felfogásnak az eredménye, mely a fizetés halogatását nem tartja hibának. Pedig ezen a téren követjük el az egylettel szemben a legnagyobb mulasztást, mert egyrészt a *tartalékalapot* fosztjuk meg ezáltal az azt megillető *időközi* kamatjövedelemtől és így megakadályozzuk természetes és szükséges növekedésében, más-

részt lehetetlenné tesszük vele a segélyezés *akadálytalan* teljesítését is, mivel a kintlevőségek miatt állandóan a tartalékalap vagyonát kell igénybevennünk a segélykifizetésre. Már pedig ha nem helyezhetjük ki a tartalékot gyümölcsözés céljából, akkor az nem is növekszik, ha pedig *mégis* kihelyezzük, akkor meg miből fizessük ki a segély összegeket?!

A legnagyobb baj azonban annál a legutóbbi csoportnál van, melyhez egyletünk tagjai közül 9 (5 lelkész és 4 tanító) tartozik. Ebbe a csoportba tartozó adósainknál a hátrálék összege egyenként 300—700 (együtt 3400) koronára rug. Itt már komoly bajok vannak, amelyek megszüntetésére két mód van: vagy ki kell zárnunk a kötelezettségét teljesíteni nem bíró, vagy nem akaró tagokat, vagy per és végrehajtás útján kell *mindenáron* érvényt szerezni velük szemben az alapszabályok rendelkezéseinek. Mindenesetre méltányosnak tartanám, ha elrendelné a Közgyűlés, hogy a hátrálékok után az esedékesség napjától késedelmi kamat irassék elő az adósok terhére.

A hátrálékoktól eltekintve segélyegyletünk *kifogástalanul* teljesítette kötelezettségeit.

Az eddig teljesített segélyezések I. 6.300'— II. 9.200'— III. 6.200'— IV. 5.900'— V. 6.600'— VI. 6.700'— VII. 6.800'— VIII. 7.300'— IX. 7.400, együtt 62.400 korona összege már maga beszélő bizonyosság amellett, hogy egyletünkben valóban áldásos intézményt létesítettünk.

Az évi számadásokat a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

A. A tartalékalap állása:	Bevétel	Kiadás
1. Tiszta vagyon 1932 augusztus 24-én	13.755'—	
2. Kamat a banktól — — — —	171'—	
3. Kamat az adósoktól — — —	1.595'—	
4. Átutalás VI. sz. segélyből — —	3.700'—	
5. " VII. " " — —	4.000'—	
6. " VIII. " " — —	3.100'—	
7. " IX. " " — —	3.300'—	
8. Portólevonás — — — — —		1'—
9. Két darab napló az adósok nyilvántartására — — —		38'—
10. 500 darab „Sürgetés" nyomtatvány — — — —		20'—
11. Leírás megszünt tagok hátráléka címén — — —		300'—
12. Egyenleg: tiszta vagyon 1933 június 21. — — —		29.262.—
Összesen — — — — —	29.621	29.621'—

B. A segélypénztár.

VI. sz. segély elszámolása :					Bevétel	Kiadás
104 tag befizetése	—	—	—	—	10400	
Leírás : Pinkóc és Kisdobrony	—	—			200	200
Tartalékalapnak 2 § alapján	—	—				1.800
" 6 § "	—	—				400
" 16 § "	—	—				1.500
Segély özv. dr. Lengyel Lászlónénak	—					6.700
Összesen					10.600	10.600

VII. sz. segély elszámolása :						
108 tag befizetése	—	—	—	—	10.800	
Leírás : Csap, K. és N. dobrony, vtb.					400	400
Tartalékalapnak a 2 § alapján	—	—				1.700
" 6 § "	—	—				800
" 16 § "	—	—				1.500
Segély özv. Péter Mihálynénak	—	—				6.800
Összesen					11.200	11.200

VIII. sz. segélyezés :						
104 tag befizetése	—	—	—	—	10.400	
Leírás : Csap, N. és Kdobrony, S mező, vtb.					500	500
Tartalékalapnak a 2 § alapján	—	—				1.200
" 6 § "	—	—				400
" 16 § "	—	—				1.500
Segély özv. Pataky Pálnénak	—	—				7.300
Összesen					10.900	10.900

IX. sz. segélyezés :						
104 tag befizetése	—	—	—	—	10.400	
Leírás : K. és N. dobrony S. mező vtb.					400	400
Tartalékalapnak 2 § alapján	—	—				1.100
" 6 § "	—	—				400
" 16 § "	—	—				1.500
Segély özv. Karabélyos Gyulánénak	—					7.400
Összesen					10.800	10 800

C. Összesített vagyonkimutatás:

Vagyon

1. Nagykaposi Dunabanknál betét	— — —	1262 Kč.
2. Betábl. kötvény követelés	— — —	25.000 „
3. Kint levő követelés (hátrálék)	— — —	13.900 „
		<hr/>
		40.162 „
		<hr/>

Teher

1. Tartalékalap vagyona	— — — — —	29.262 Kč.
2. X. sz. segélyre kivetés	— — — — —	10.900 „
		<hr/>
		40.162 „
		<hr/>

D. Pénztári forgalom 1932 augusztus 24 óta: Bevétel: 55.321 Kč., Kiadás: 54.059 Kč., Egyenleg, mint banki betét 1,262 Kč.

Betöltetlen helyünk ez idő szerint öt van: Kisdobrony, Nagydobrony, Sárosmező, Ungnyarád és egy világi tanácsbíró helye.

Az egyesület rendes tagjainak száma egyházmegyénkben 49

„	„	„	„	„	„	Abaujban	—	—	27
„	„	„	„	„	„	Kárp. Ungban	—	—	12
„	„	jogosított	„	„	„	—	—	—	21
						<hr/>			
						Együtt	—	—	109
						<hr/>			

A tagok közül tényleges lelkész 73, nyugdíjas lelkész 4, tényleges tanító 20, nyugdíjas tanító 1, világi 6, betöltetlen hely 5=109. A tagok legutóbbi névsorát mellékelem, azon kérelemmel, hogy azt a jegyzőkönyv mellékletéül kinyomatni méltóztassék.

Jelentésem tudomásul vételét tisztelettel kérve vagyok Vaján 1933 június 29,—a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés kész szolgálja: Kőmives Sándor s. k. segélyegylet vezetője."

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és kimondja, hogy azok a segélyegyleti tagok, akik tartozásuk befizetésénél az alapszabályokban megállapított fizetési határidőt be nem tartják, tartozásuk utján 7% késedelmi kamatot kötelesek megfizetni.

11. Olvastatott a Kárpátaljai Ungi egyházmegye 16/1932 számú átirata, melyben értesít, hogy a Pálóczi Horváth Mária alapítványhoz való igényét előző határozataink után is fenntartja és a közös vagyon megosztását egyházkerülete utján az Egyetemés Konventtől szorgalmazza, Egyben kéri, hogy Pataky

Pál nyugalmazott lelkész családja részére 1000 korona segélyt utaljon ki a közgyűlés.

Egyházmegyei közgyűlés az átíratot azon megjegyzéssel veszi tudomásul, hogy a P. Horváth alapítvány tulajdonjoga tárgyában már több ízben körvonalazott álláspontját a maga részéről továbbra is fenntartja és azon változtatni nem kíván. A Pataky Pál családjának segélye iránti megkeresést a segélyosztó bizottsághoz utalja át és egyben értesíti a Kárpátaljai Ungi egyházmegyét arról, hogy amióta az egyházmegyénk beszüntette a Pálóczi Horváth Mária alapítványból való rendszeres segélyezést, ugyyszólván egyedül a Pataky Pál családja részesült 1928—30 évekre évenként 1000—1000 korona rendkívüli segélyeztetésben.

12. A főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés 1932 évi 21 sz. közgyűlési határozatával, a templomi székek használata tárgyában készített szabályrendelet tervezetet, véleményes javaslattal végett az egyházmegyékhez adta le. A szabályrendelet célja, hogy a már idejét mult és sok kellemetlenséget, viszályt okozó székperek keletkezését egyszersmindenkorra lehetetlenné tegye és ebben a kényes kérdésben közmegelegedésre szolgáló megoldást találjon.

Közgyűlésünk azon a véleményen van, hogy a szabályrendelet tervezet rendeltetésének nem felel meg. mert a templomi székpereknek csak egy uton lehet elejét venni: ha minden székjogot egyszer s mindenkorra megszüntetnek.

13. A pinkóci lelkészválasztás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy pinkóci lelkésszé egyhangu meghívás után *Bittó Béla* solymosi segédlelkész-tanító választatott meg. A választás érvényre emelkedvén, a megválasztott lelkész az esperesi concessa alapján eszközölt meghívást elfogadta.

Közgyűlés a választást megerősíti és tudomásvétel végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

14. A pinkóci lelkész beiktatására kiküldött bizottság jelenti, hogy *Bittó Béla* megválasztott lelkész ünnepélyes istentisztelet keretében lelkészi állásába beiktattatott.

Tudomásul vétetik.

15. A csapi lelkészválasztás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy az 1932 szeptember hó 4-én megtartott lelkészválasztás alkalmával a beérkezett pályázati kérvények alapján az

arra jogosított választók közül *Kajel Mihály* zápszonyi lelkész lett csapi lelkésszé megválasztva, aki azonban időközben a megválasztásáról lemondott, így a régi pályázati kérvények alapján 1933. március hó 26-ára újabb lelkészválasztás lett elrendelve. A megejtett újabb választás alkalmával 11 pályázó közül *Király Zoltán* kajdanói lelkész abszolút szavazat többséggel jogérvényesen csapi lelkésszé lett megválasztva. A választás jogerőre emelkedvén a megválasztott lelkész az esperesi concessa alapján állását elfoglalta.

Közgyűlés a választást megerősíti, a választásról a Fő-tiszteletű Egyházkerületnek jelentést tesz és kéri annak tudomásvételét.

16. A csapi lelkész beiktatására kiküldött bizottság jelenti, hogy *Király Zoltán* megválasztott lelkész ünnepélyes istentisztelet keretében lelkészi állásába be lett iktatva.

Tudomásul vétetik.

17. A szürtei egyház presbitériuma bejelenti, hogy a Bösörényi *Zoltán* lemondásával megüresedett kántor-tanítói állására a beérkezett pályázatok alapján a pályázók közül *egyhangulag* Bornemissza *Sámuel* volt szürnyegi tanítót választotta meg. Amennyiben a választás szabályszerűen lett lefolytatva és jogerőre emelkedett, a presbitérium annak megerősítését kéri.

Közgyűlés a választást megerősíti.

17. a) *Órémus Kálmán* kiskiráti kántor-tanító és *Fleischer Aranka* vajáni második tanító felszólítatják a hivatalos tanítói eskü letételére. Nevezettek a hivatalos esküt leteszik.

Közgyűlésünk Isten áldó kegyelmét kéri működésükre.

18. Az Egyetemes Konvent tanügyi bizottságának Elnökségétől, egyházmegyénk esperesi hivatalához a felállítandó ref. tanítóképző tárgyában egy körlevél érkezett, melyben egyházmegyénket az ügy iránti legőszintébb jóakaratra kéri fel. A körlevél tartalma a hivatalos lapból mindnyájunk előtt ismeretes. A jövőnk, a sorsunkért való aggodás azt mondja, hogy a ref. tanítóképzőnek meg kell lennie és hogy e kérdésben tovább haboznunk, ingadoznunk, kicsinyeskednünk nem szabad.

Egyházmegyei közgyűlésünk gyermekeinknek hitelveink szellemében, hagyományos kálvinista és magyar nemzeti érzésben való neveléséhez szigoruan ragaszkodván, a ref. tanítóképző felállítását feltétlenül szükségesnek s elodázhatatlannak tartja. Azért a maga hatáskörében már most

felhívja a gyülekezetek lelkészeit, tanítóit, gondnokait, valamint a presbitériumokat, hogy gyülekezeteikben az évenként és személyenként 50 fillért kitevő adományokat f. év szeptember 1-ig feltétlenül szavazzák meg s ez által a ref. tanítóképző mielőbbi felállítását tegyék lehetővé.

19. A Dérer-féle népiskolai törvény tervezet ügyében az egyházmegye lelkész és tanító egyesülete az alábbi határozati javaslatot terjeszti be és kéri annak az elfogadását és a Főtiszteletű Konvent elé terjesztését:

1. Az Ungi Ref. Egyházmegye Lelkész és Tanító Egyesülete megállapítja, hogy a református egyház kezdettől fogva jogának és Istentől ráruházott kötelességének tartotta hivatát nem csak a templomban, hanem az iskolában is oktatni és nevelni. Ezen jogát és kötelességét századokon keresztül megszakítás nélkül becsülettel és lelkiismeretesen töltötte be mind a mai napig és ezen jog a változó idők és kormányok alatt soha kétségbe nem vonatott. Megállapítja, hogy az egyház iskolái mindenestől fogva az Anyaszentegyház testéhez tartoznak s az azok ellen intézett minden támadást és jogfosztási kísérletet a leghatározottabb vallássérelemnek minősíti.

2. Az Ungi Református Egyházmegye Lelkész és Tanítói Egyesülete sajnálattal vesz tudomást a kormány iskolai törvényjavaslatáról s azt sérelmesnek találja a Ref. Egyházra és általában minden egyházra nézve. Kimondja, hogy ezen törvény javaslat törvényerőre emelése ellen minden rendelkezésére álló eszközzel harcolni fog,

a) mert ellentétben van egyházunknak szellemével és hivatásával

b.) mert ellentétben van az érvényben lévő s az állam által elismert egyházi törvényeinkkel,

c.) mert ellentétben van az Egyházaknak a békeszerződésben és a kisebbségi jogról szóló nemzetközi egyezményben lefektetett jogaival.

3. Az Ungi Ref. Egyházmegye Lelkész és tanító egyesülete kéri az Ungi Ref. Egyházmegye esperesét, hogy ezt az ügyet a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésen tárgyalja le, hogy ne csak a lelkészi és tanítói kar, hanem a magát a népet képviselő hivatalos szerv is emelje fel ez ügyben tiltakozó szavát.

4. Az Ungi Ref. Egyházmegye Lelkész és tanító Egyesülete javasolja az egyházmegye közgyűlésének, hogy mondja ki

a közgyűlés, hogy egyház iránt való hűtlenségnek bélyegez minden olyan cselekedetet, vagy törekvést, ilyenre való felhívást, vagy izgatást, melynek célja az egyház vagyonának bárcsak egy töredékét is az államnak, községnek vagy bármely személynek, testületnek vagy jogi személynek átadni, akár csak használatra is s minden ilyen esetben az azt elkövető ellen hivatalból megindítja a megtorló eljárást.

5. p) Az Ungi Ref. Egyházmegye Lelkész és Tanító Egyesülete javasolja, hogy ezen határozatát az egyházmegyei közgyűlés terjessze fel a Főtiszteletű Püspöki Hivatal útján az Egyetemes Konvent Elnökségéhez, hogy az egyház jogainak védelmére tegyen meg minden szükséges lépést, nem riadva vissza még a Népszövetséghez beadandó panasztól sem, tekintve, hogy itt már nem egyes emberek sorsáról, hanem magának az Anyaszentegyháznak jövőjéről, létéről, vagy nemlétéről van szó.

6. p) Az Ungi Ref. Egyházmegye Lelkész és Tanító Egyesülete a hivatkozott egyetértést, a vezetőségtől hűséget és szilárdságot, Istentől segítséget kér az eljövendő nagy feladatokhoz.

Egyházmegyei közgyűlésünk helyeslőleg veszi tudomásul az egyházmegye Lelkész és Tanító Egyesületének a Dérerfele törvénytervezet ellen elkészített határozati javaslatát és az abban foglaltakat teljes egészében magáévá teszi, azt elfogadja és a Főtiszteletű Egyházkerület útján az Egyetemes Konvent elé terjeszti, kérve egyházmegyénk részéről is a minél előbbi egyöntetű és sürgős intézkedések megtételét.

20. A főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés 1933. január hó 31-én tartott rendkívüli gyűlésének 6) a) sz. u. határozatával kimondotta, hogy hálája elismeréséül megboldogult *Péter Mihály* püspök arcképét a püspöki hivatal részére megfesteti, a határozat értelmében a munka el is készült. Amennyiben a festmény elkészítése 3000 korona költségbe került és a ker. pénztárnak a teljes összeg nem áll rendelkezésére, felhivatnak az egyházmegyék, hogy ezen kegyeletes célra gyűjtéseikkel a költség fedezéséhez járuljanak hozzá.

Közgyűlésünk egyhangu határozattal kimondja, hogy egyházmegyénk mindenegyes egyházközsége egyetemlegesen elköteleztetik 10 korona hozzájárulásnak a befizetésére ugyancsak a gyűjtés anyagi támogatását egyházmegyénk lelkész, tanító és világi urainak szives figyelmébe ajánlja

és kéri, hogy az egyházaktól járó összeggel együtt a részükről történt adományt együttesen küldjék be az esperesi hivatal útján az egyházkerületi pénztárba.

21. Az egyházmegyei monográfia elszámolására kiküldött bizottság jelenti, hogy a közgyűlés rendelkezésének az egyházmegyei pénztáros huzamos távolléte miatt mindezideig nem tehetett eleget.

Közgyűlés a jelentést a jövő gyűlésre bevárja.

22. A nyarádi egyház új lelkészi díjlevelét.

Közgyűlés nem tartja megerősíthetőnek, mivel az új díjlevéltervezet az érvényes régi díjlevéllel szemben — ez utóbbi kárára — érték tekintetében nagy eltérést mutat, és utasítja az egyház előjáróságát, hogy legkésőbb az őszi egyházmegyei gyűlés elé elfogadható díjlevelet terjesszen be.

23. Az egyházkerületi közgyűlés 1932 évi 83 sz. határozata értelmében felszerelés végett visszaadta a csapi lelkészi díjlevelet. A hiányok pótlása még mindig nem történt meg.

Közgyűlés a csapi egyház előjáróságát a beterjesztett díjlevél hiányainak pótlására (régí díjlevél becsatolása) szigorúan elkötelezi.

24. A felsőröcsei lelkészi díjlevél

ez alkalommal sem volt megerősíthető, mivel a változást mutató tételek értéke a Felsőőröcse és Sárosmező között folyamatban levő birtokmegosztási per eldőltségig nem állapítható meg.

25. A szirénfalvai ref. leányegyház lelkésze a presbitérium nevében az ottani egyház és politikai község között iskolaügyben kötött szerződéssel kapcsolatos sérelemről tesz jelentést egyházmegyénkhez. A leányegyház ugyanis — a községnek megfelelő belsősége nem lévén — a tulajdonát képező iskolai belsőségen iskola helyiség felállítását engedte meg a községnek, olyan szerződésbe foglalt feltétel mellett, hogy a politikai község fogja fedezni az egyház által fentartott felekezeti iskola dologi kiadásait, 2000 Kő évenként fizetendő összeggel. Az építés idejétől az elmúlt év végéig a község teljesítette szerződésből folyó kötelezettségét. A folyó isk. évben azonban már nem, — jöllehet az egyház azt többször sürgette, — mivel a járásfőnökség ez évben hozott határozatával a szerződés jóváhagyását elutasította. Lelkész kéri egyházmegyénket, hogy a szerződés jóvá-

hagyatása érdekében az illetékes politikai hatóságoknál közbe-
lépni kegyeskedjék.

A szirénfalvai leányegyház utasíttatik, hogy a politikai
községgel igyekezzenek a multa nézve érintkezésbe lépni és
valami megoldási módot keresni s vele az esedékes össze-
get kifizettetni.

26. Az egyházkerületi közgyűlés 1932 évi 13/5 számú jegyző-
könyvi pontjában jelentést kér a kereszti iskola ügyében. E pont-
ra nézve a kereszti leányegyház azon kérelmét terjeszti elő,
hogy miután most már nemcsak a meglévő iskoláját kell kijavi-
tania, — a mi maga is tetemes kiadást von maga után — ha-
nem a tankötelesek nagy számára való tekintettel egy második
tantermet is kell építenie és egy második tanítói állást is szervez-
nie, mely erejét jóval felülmuló teherviselést a szomoru gazda-
sági helyzet és az egyház hiveinek eladósodása miatt semmi kö-
rülmények között nem bírja teljesíteni, azért — fájó szívvel
bár, — de a körülmények kényszerítő hatása alatt a III-ik kor-
mány megintés következtében, iskolájának további fenntartásá-
ról lemond. E helyett minden erejét az egyház fenntartására
fordítja, megtartván iskolai épületét és földjeit, ezeknek jöve-
delméből egyház fenntartási alapot létesít s a leányegyház anyá-
sítása iránt már a közel jövőben, helyzetének jobbra fordulása-
val, a szükséges lépéseket megteszi.

Egyházmegyei Közgyűlés a kereszti hivek kérelmét
nem teljesíti, ellenben nyomatékosan felhívja őket,
hogy ez év aug. 15-ig az iskola épületet hozzák jó karba,
hogy a III-ik kormány megintésből származható bajok el-
kerülhetők legyenek. Ha pedig a keresztiiek e rendelkezés-
nek nem tesznek eleget, már most kimondja közgyűlé-
sünk az egyház előljáróságának fegyelmi alá vonását és va-
gyoni teljes felelősségét.

27. A szenteskei fiókegyház azon kérelemmel fordul egyház-
megyénkhez, miszerint a Halász Lajos kereszti tanító részére
általuk évenként fizetendő 5 köből gabona fizetésének teljesíté-
se alól az 1931 évtől kezdődőleg mentessenek fel azon az ala-
pon, hogy nevezett tanító az ő részükre semmiféle funkciót
nem teljesít.

Ezzel szemben Halász Lajos tanító kérvényében a szenteskei
hiveket kéri elkötelezni a fenti kárta szerinti járandóságának
megfizetésére.

Egyházmegyei Közgyűlés elkötelezi a szenteskei fiókegyházat a Halász Lajos kereszti tanító részére kárta szerint esedékes évi 5 köböl gabona megfizetésére. Ajánlja azonban az ügynek egymás között történendő békés megoldását.

28. A solymosi leányegyház anyásításának kérelméhez az em. közgyűlés 47/932 sz. a. végzése alapján beterjeszti egyességi okiratát, amelynek értelmében igazolva van, hogy sem az anya és leányegyháznak egymás között, sem az anya egyház lelkészének és a leányegyháznak egymás ellen semmi követelése nincs és nem lehet.

Egyházmegyei Közgyűlésünk az egyességi okiratot megerősíti annak aláírására felhatalmazza az esperest és az okmányokat megerősítés végett a Főtiszteletű Egyházkerületre felterjeszti.

29. A szürtei egyház jelenti, hogy a Tóth Lajos-féle behajtott adópénzből Orémus Kálmán homoki lakostól Strypán 1 kat. hold erdőt vásárolt, amely erdő fájából fedezni kívánja az iskola évi faszükségletét, továbbá a lelkész és tanító díjlevelében pénzbőlileg biztosított fajárandóság természetbeni kiadását. Az adásvételi szerződés ezidő szerint az ungvári földhivatalnál van földhivatali jóváhagyás végett. Kéri az adásvételi szerződés egyházmegyei jóváhagyását.

Közgyűlés a szabályszerű presbiteri és közgyűlési határozattal létesített adásvételi ügyletet jóváhagyja s utasítja a szürtei egyházat, hogy mihelyt az adásvételi szerződés hozzá visszaérkezik, azt a jóváhagyási záradék rávezetése céljából haladéktalanul terjessze be az esperesi hivatalhoz, s egyben az iratokat jóváhagyás céljából a szlovenszkói tiszáninneri egyházkerülethez felterjeszteni rendeli.

30. Halász Lajos kereszti tanító kéri utasítani a kereszti leányegyházat az 1931/32 és az 1932/33 iskolai évekre szóló igazgatói tiszteletdíjának kifizetésére.

Egyházmegyei közgyűlésünk Halász Lajosnak e kérelmét nem teljesítheti, mivel ez időszerint nincsen olyan törvényünk, melynek alapján az egyházakat erre kényeszeríteni lehetne. Lelkész jelentése szerint az igazgatói tiszteletdíj az „Országos hivatalhoz” beterjesztett iskolai költségvetésbe a nevezett évekre felvétellett és ha kiutaltatik, a leányegyház azt tanítója részére kifizeti.

31. Halász Lajos kereszti tanító orvosi bizonyítvánnyal iga-

zoltan megrongált egészségi állapotára való tekintettel $\frac{1}{2}$ évi szabadságot kér. Nyugdíjaztatás iránti kérvényét a szobranci tanfelügyelőséghez már beterjesztette.

Egyházmegyei közgyűlésünk Halász Lajos tanítónak a fél évi szabadságot megadja úgy, hogy a helyettesítésről ő maga tartozik gondoskodni.

32. Olvastatott a Főtiszteletű Egyházkerületi közgyűlés 15/932 sz. a. rendelkezése, amelynek értelmében az Egyetemes Konvent által megszavazott 100.000 korona iskolai kölcsönből a tiszáninneri egyházkerületünknek jelenleg még 16.333 korona áll rendelkezésére. Ezen összegből az iskolaépítésére elkötelezett egyházak kölcsönt vehetnek.

Amidőn ezen rendelkezés közgyűlésünknek tudomására szolgál egyben felkéri az esperest, hogy ezen határozatra körlevélileg hívja fel egyházmegyénk iskola építésére elkötelezett egyházait. A kölcsönért jelentkező egyházak kérvényeit pedig pártolólag terjeszti fel közgyűlésünk a Főtiszteletű Egyházkerületre.

33. Az egyházkerületi közgyűlés 1932 évi 20-ik jegyzőkönyvi pontjában statisztikát kér az idegen jellegű iskolákba járó református gyermekekről.

Mivel a f. évi iskolalátogatások csak a napokban értek véget, ennél fogva az isk. látogatási jelentéseket és a statisztikai kimutatásokat feldolgozni nem lehetett. Az őszi egyházmegyei gyűlésre ilyenmő statisztika a tanügyi bizottság elnöke által lesz beterjesztve.

34. Az egyházkerületi közgyűlés 33/932 számú határozatával Balázs János lasztoméri lelkész által a szlovák elemi népiskolák III. és IV. osztálya részére megírt szlovák nyelvű vallástani kézikönyv kiadását engedélyezte.

Közgyűlésünk ezen határozatot örvendetes tudomásul veszi és egyben már most elrendeli, hogy a már engedélyezett és megjelent vallástani kézikönyveket egyházmegyénk szlovák nyelvű elemi népiskolái kötelezőleg vezessék be az 1933/34-iskolai évben.

35. Palágy-komoróci egyház presbiteriuma hivatkozással az e. m. közgyűlés 28/932 sz. a. rendelkezéseire, új adókulcs életbeléptetése iránti kérelmét az egyházmegyei közgyűlés határozatainak megfelelőleg felszerelve beterjeszti és kéri annak a megerősítését.

Közgyűlés az adókulcs megerősítését, amennyiben annak életbeléptetése ellen a jelen közgyűlésünkhöz mint közigazgatási bírósághoz felebbezés adatott be, felfüggeszti és a közigazgatási bíróság ítéletének jogerőre emelkedése után fog ezen tárgyban határozatot hozni.

36. A csapi egyház előjárósága az egyházmegyei közgyűlés 53/932 számú határozata értelmében el lett kötelezve, hogy a felveendő 60.000 korona amortizációs kölcsön folyósítása, továbbá a be nem fizetett nagy összegű adóhátrálékának ügyében időközönként jelentést tegyen az esperesi hivatalnak. Az amortizációs kölcsön folyósításának a jelenlegi állapotáról az egyházmegye ügyésze informálja a közgyűlést, az adóhátrálékok befolyásáról pedig az egyház előjárósága jelentést mind ezideig nem adott be.

Közgyűlés kimondja, hogy anyagi felelősség terhe mellett 8 nap alatt terjessze be az egyház előjárósága ezen ügyben való részletes jelentését.

36. a.) Zahari leányegyház jelentése az e. m. közgyűlés 40/932 számú rendeletére

tudomásul vétetik azzal az utasítással, hogy az egyházi birtok rendezése ügyében tett lépésekről és az ezen ügyben elkészített jelentésekről az egyházmegye ügyésze informálandó és véleménye kikérendő.

37. A sárosmezői egyház kéri az egyházmegye engedélyét arra, hogy lelkészi állását átmenetileg legalább segédlelkésszel tölthesse be. Bejelenti, hogy a lelkész számára lakásul az iskola és tanítólakás helyiségeit ajánlja fel, melyeket folyó évi július 1. napjára új rendeltetésének megfelelően átalakíttat.

Közgyűlés a kérelmet csak azon esetben tartja teljesíthetőnek, ha a sárosmezői beszolgáló lelkész jelentést tesz arról, hogy az egyházközség ígéretét már valóra is váltotta.

38. A palágyi egyház előjáróságát szigorúan elkötelezi a közgyűlés, hogy a palágyi erdőalap tőkéről, annak kezeléséről, kihelyezéséről és jövedelmének felhasználásáról a jövő egyházmegyei közgyűlésre az egyházmegyei számvevő által is átvizsgált részletes elszámolást terjeszsen be.

39. A CCXLVII.—CCLII sz. esperesi körlevelek tudomásul vétetnek.

40. Az egyházkerületi közgyűlésre egyházmegyénk képviselőiben esperes, Kovács Dániel, Kőmives Sándor, Gencsy Béla és Koncz Gyula küldetnek ki.

41. Olvastatott Lukács János nagyszelmenci gondnok felebbezése a nagyszelmenci presbitérium és közgyűlés határozatai ellen, melyben gondnoki állásáról való lemondását elfogadni és magát a gondnoki teendők végzése alól felmentetni kéri.

Egyházmegyei közgyűlés Lukács János nagyszelmenci gondnok felebbezésének helyt ad, őt az egyházi törvények I. t. c. 110 § értelmében a gondnoki állás viselésének kötelezettsége alól felmenti és utasítja a nagyszelmenci egyházat, hogy a megüresedett gondnoki állást egy hónap leforgása alatt töltsse be.

42. Jelen jegyzőkönyv a közgyűlés határozata értelmében meghitelesített Nagykaposon 1933 évi július 13 napján.

Kőmives Sándor s. k. papi főjegyző

Szücs István s. k. esperes

Egyed Béla s. k. papi aljegyző

Kovács Dániel s. k.

Gencsy Béla s. k. em. aljegyző

Maksa József s. k.

Koncz Gyula s. k.

dr. Sutka István s. k.

Móré Gábor s. k.

dr. Kiss Bálint s. k.

Jegyezték az egyes pontokat:

Kőmives Sándor 1—12. 21—24. 37—42.

Gencsy Béla 13—17/a. 19. 28—29. 32. 36/a.

Egyed Béla 18. 25—27. 30—1. 33.

Móré Gábor 20. 34—6.



Tárgymutató :

1. A gyűlés megnyitása.
2. Megalakulás. Igazolásra szólíttatnak.
3. Szeretva és Lucska rendbirsága.
4. A bírósági ülés időpontjának megállapítása.
5. Az egyházmegyei tisztikar lemondása, Átmeneti intézkedések.
6. Esperesi évi jelentés.
7. Bernáth Zoltán gondnok lemondása.
8. Nyomárkay Sándor bucsulevele.
9. Számvevőszék jelentései:
 - a) az egyházmegyei pénztár megvizsgálásáról.
 - b) a Pálóci Horváth Mária és Simon alapítványról.
 - c) a régi özvegyek rendkívüli segélyeztetéséről.
 - d) özv. Pataky Pálné segélyjogosultságáról.
 - e) a Szabó András alapítvány kamatairól.
 - f) a Korláth — Jeney — Balogh alapítványról.
 - g) a Zsíró István alapítványról.
 - h) a segélyosztás elvi alapjairól. Segélyosztó bizottság,
 - i) a segélykérvényekről.
 - j) az egyházközségék 1931. évi zárszámadásairól.
 - k) az egyházközségék 1932. évi zárszámadásairól.
10. Segélyegyleti évi jelentés.
11. Egyházmegyei vagyonmegosztás. Pataky Pál segélyei.
12. Templomszék szabályrendelet javaslat.
13. Pinkóci lelkészválasztás,
14. Pinkóci lelkész beiktatása.
15. Csapi lelkészválasztás.
16. Csapi lelkész beiktatása.
17. Szürtei tanító választás megerősítése.
17. a) A kistráti és vajáni tanítók eskütétele.
18. Javaslat a tanítóképzőintézet felállításáról.
19. A Dérer-féle népiskolai törvénytervezet.
20. Péter Mihály püspök arcképe.
21. Az egyházmegyei monográfia elszámolása.
22. Nyarádi lelkészi díjlevél.
23. Csapi lelkészi díjlevél.
24. Felsőrócsei lelkészi díjlevél.
25. Szirénfalvai iskola.
26. Kereszti iskola.

27. Szenteskei fiókegyház és Halász Lajos fizetése.
28. A solymosi egyház anyásítása.
29. Szürtei erdővásárlás.
30. A kereszti tanító igazgatói pótléka.
31. Halász Lajos félévi szabadsága.
32. Iskolai kölcsön.
33. Idegen jellegű iskolákba járó gyermekek.
34. Szlovák nyelvű vallástankönyv.
35. Palágyi adókulcs.
36. Csapi egyház adóssága.
36. a) Zahari birtokügy.
37. Sárosmezői lelkészi állás betöltése.
38. Palágyi erdőalap.
39. Esperesi körlevelek.
40. Egyházkerületi kiküldöttek.
41. Lukács János nagyszelmenci gondnok felmentése.
42. Hitelesítés.



II. Birósági ügyek.

1. Csengeri L. és társai felebbezése adóügyben.
2. Mondok J. és társai felebbezése adóügyben.
3. Kovács J. felebbezése templomszék ügyben.
4. Pallói templomszék ügyek.
5. Nagyszelmenci egyház és lelkész ügye.
6. Felsőröcse és Sárosmező vagyonmegosztása.
7. Felsőröcsei fegyelmi ügy.
8. Halász Lajos fegyelmi ügye.

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1933. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 7-ÉN
NAGYKAPOSON TARTOTT
ŐSZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Szücs István esperes és Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok, mint elnökség. Maksa József, dr. Magda Sándor, Ujlaki Sándor, Benkő Lajos és Egyed Béla papi, Kovács Dániel, Hegyi György, dr. Kiss Bálint, Ritoók Lajos és Sutka Kálmán világi tanácsbírók.

Kömives Sándor papi főjegyző, Gencsy Béla papi aljegyző.

Koncz Gyula világi főjegyző.

dr. Sutka István ügyész.

A lelkészek közül : Bittó Béla, Bodnár Lajos, Csomár Béla, Gecse Endre, Gönczy Pál, Haraszty Károly, Jós vay Dénes, Juhász Imre, Kálniczky János, Király Zoltán, Nagy Géza, Nagy József, Nyitray Lajos, Rácz József, Sallay Gyula, Varga József, és Erdélyi Mihály segédlelkész.

Szanyó Sándor és Tóth Miklós tanítóképviselők.

Kertész József ásványi, Marics István bajánháza, Milyócsik János bezői, Varga József Bési, Bógár József csapi, Szöllősi Ferenc csepelyi, Erdélyi János csicseri, Tóth Bertalan gálócsi, Sipos András iskei, André György jenkei, Eszterhay Károly kaposi, Balog János mokcsakerészi, Vass József nyarádi, Pallai Lajos palágyi, Vircsik János pályini, Szemács István pinkóci, Ádám János ráti, Balázs Mihály rőcsei, Galambos János salamoni, Vinc Pál sárosmezői, Éles Albert szelmenci, Scsaulniczky Sándor szeretvai, Katkó György szürtei, Kovács Sándor vajáni, és Füzesséry Márton vajkóci egyházi képviselők.

43. Esperes imádsága után Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok, a közgyűlés világi elnöke nyitotta meg a tanácskozást.

44. Közgyűlés a fenti névsor szerint megalakul. Távolmaradását igazolta Móré Gábor. Igazolásra szólíttatnak: Szakal István és Vámoslucska.

45. Olvastatott a f. é. tavaszi egyházmegyei közgyűlés 5 sz. határozatával kiküldött szavazatbontó bizottság jelentése, mely szerint a törvény által előirt 10 éves tisztujításra beadott szavazatok eredményeként az esperesi állásra Szücs István 27, egyházmegyei gondnoki állásra Bernáth Zoltán 26, egyházmegyei papi tanácsbírókul Maksa József 26, dr. Magda Sándor 27, Ujlaki Sándor 27, Benkő Lajos 23, Egyed Béla 24, világi tanácsbírókul Kovács Dániel 27, Hegyi György 27, dr. Kiss Bálint 26, Ritoók Lajos 27, Sutka Kálmán 26, papi főjegyzőül Kőmives Sándor 26, aljegyzőül Gencsy Béla 25, Egyed Béla 23, világi főjegyzőül Koncz Gyula 26, aljegyzőül Móré Gábor 26 szavazatot kapott.

A szavazatbontó bizottság jelentése értelmében megálapítja a közgyűlés, hogy az ungi református egyházmegye tisztikara a beérkezett szavazatok abszolút többsége alapján 10 évre, 1933 őszétől 1943 őszéig a következőleg választotta meg:

Esperes: Szücs István salamoni lelkész,
egyházmegyei gondnok: Bernáth Zoltán vajáni földbirtokos,
papi tanácsbírók: Maksa József nagykaposi, dr. Magda Sándor csicseri, Ujlaki Sándor bajánházai, Benkő Lajos iskei, és Egyed Béla jenkei lelkészek.

világi tanácsbírók: Kovács Dániel ny. jegyző Szürte, Hegyi György ügyvéd Ungvár, dr. Kiss Bálint ügyvéd Nagykapos, Ritoók Lajos földbirtokos Nagygejőc és Sutka Kálmán földbirtokos Bátfa.

Papi főjegyző: Kőmives Sándor vajáni, jegyző: Gencsy Béla szürtei lelkészek.

Világi főjegyző: Koncz Gyula mérnök Nagykapos, jegyző: Móré Gábor földbirtokos Homok.

Esperes felhívására a tisztikar tagjai az egyházi törvényekben előirt hivatali esküt a közgyűlés színe előtt leteszik és helyüket a tanácskozási asztal mellett elfoglalják.

Közgyűlés a tisztujítás eredményéről a főtiszteletű egyházkerületnek tisztelettel jelentést tesz.

46. Egyed Béla megválasztott papi jegyző ezen tisztségéről a gyűlés előtt lemondván,

Közgyűlés az egyik papi aljegyzői állásra a szavazást 1933. december 1-iki határidővel elrendelte.

47. Szakall István vámoslucskai lelkészt az egyházmegye közszolgálatában eltöltött sok évtizedes munkálkodásának elismeréséül

Közgyűlés egyhangu lelkesedéssel örökös tiszteletbeli tanácsbíróvá választotta és eredményes buzgó munkálkodásával szerzett érdemeit jegyzőkönyvében örökíti meg.

48. A szavazatbontó bizottság jelenti, hogy a két egyházmegyei tanítóképviselő állásra elrendelt szavazás eredményeképen Szanyó Sándor 26, Tóth Miklós 25 szavazatot kapott.

Közgyűlés a beadott érvényes szavazatok alapján megállapítja, hogy egyházmegyei tanítóképviselőkül 3 évre, 1933 őszétől 1936 őszéig Szanyó Sándor vajáni és Tóth Miklós salamoni tanítók választattak meg.

49. Közgyűlés a szavazatot nem adott egyházak igazolását tudomásul vette,

50. Az általános tisztujítással kapcsolatban betöltés alá került az egyházmegyei ügyészi állás, melyre 10 éves megbizással, egyhangu lelkesedéssel újból dr. Sutka István nagykaposi ügyvéd választatott meg.

51. Egyházmegyei pénztárossá, közalapi és nyugdíjintézeti pénzkezelővé ugyancsak egyhangu felkiáltással és 10 évre ismét dr. Magda Sándor csicséri lelkész választatott meg.

52. Az általános tisztujítással kapcsolatban — 10 éves mandátummal — újra választattak a következő állandó bizottságok:

a) a számvevőszék: esperes, gondnok, ügyész, pénztáros, papi és világi főjegyző, Ujlaki Sándor, Kiss Bálint dr. és Kovács Dániel.

b) közalapi és nyugdíjintézeti bizottság (az utóbbi 5 évre választva) esperes, gondnok, pénztáros, világi főjegyző, dr. Kiss Bálint és Ujlaki Sándor.

c) segélyosztó bizottság: Esperes, gondnok, pénztáros, papi főjegyző, Maksa József, Ujlaki Sándor, dr. Kiss Bálint, Sutka Kálmán és Szekeres István.

d) Missziói bizottság: esperes, Ujlaki Sándor, Egyed Béla, előadó: Gencsy Béla.

e) Építészeti bizottság: Esperes, ügyész, Koncz Gyula, Kőmives Sándor és Sutka Kálmán.

f) Szavazatbontó bizottság: esperes, gondnok, papi főjegyző, dr. Sutka István, dr. Kiss Bálint, Koncz Gyula, Maksa József és Juhász Imre.

g) Egyházmegyei egyesület: tisztikarát maga választja 3 évenként.

h) Ungi Segélyegylet. Vezető: Kőmives Sándor, ellenőrök: Koncz Gyula, Bodnár Lajos, Juhász Imre és Kiss Bálint dr.

i) Könyvtárbizottság: dr. Magda Sándor, Kőmives Sándor és Koncz Gyula.

j) Tanügyi bizottság: Elnöke: Egyed Béla, tagok: Bodnár Lajos, Varga József, dr. Kiss Bálint, Ritoók Lajos, Szanyó Sándor és Tóth Miklós.

k) Iskolai körlátogatók: Bodnár Lajos, Varga József, Nagy József, Gecse Endre, Király Zoltán, Bittó Béla, Szanyó Sándor, Tóth Miklós, Szekeres István, Ónody Géza, Pápay István és Ludvig Károly.

53. Mult gyületről távolmaradását igazolta: Szakal István, Ritoók Lajos, Csap, Csicsér, Felsőőröcse, Gálóc és Vámoslucska.

Tudomásul szolgál. Vámoslucskának a multa vonatkozó igazolását a közgyűlés nem tartja elfogadhatónak és így a már kirótt 80 korona rendbírás megfizetésére köteles.

54. A bírósági ülés megtartásának időpontját déli 12 órára tűzi ki a közgyűlés.

55. Az egyházmegyei segélyosztó bizottság jelenti, hogy a P. Horváth Mária alapítvány kamataiból ez évben kiosztásra kerülő összegnek — 9000 koronának — felosztását felerészben az építkező és építkezés miatt adósságokkal küzdő egyházak, felerészben a kérvényezők közül főleg a gyermekeket taníttató szülők és kereset nélküli özvegyek és árvák között javasolja.

Közgyűlés a segélyosztó bizottság javaslata értelmében úgy határoz, hogy a pálóci Horváth Mária és Simon alapítvány kamataiból a kérvényezők közül Nyarád 1.000, Salamon 250, Vaján 250, Szürte 500, Szirénfalva 250, Bező 1000, Csepely 250, Palló 1000, Kálniczky János 500, Csomár Béla 350, Egyed Béla 500, Bodnár Lajos 550, Kőmí-

ves Sándor 700, Ujlaki Sándor 550, Juhász Imre 700, Vass Györgyné 250, Lisznyay Elekné 200, Maksa Etelka 200 korona segélyben részesüljenek.

56. Ungtarnóc, Botfalva és Minaj egyházak elszakadásával az egyházlátogató körök újra rendezése vált szükségessé.

Közgyűlés az egyházlátogató körök új beosztását a következőképen állapítja meg:

I. járás: Salamon, Ásvány, Csap, Rát, Szürte, Palágy.

II. járás: Gálocs, Bátfa, Palló, Vajkóc, Csepely, Veskóc.

III. járás: Szelmenc, Szirénfalva, Nyarád, Kapos, Csicsér.

IV. Bés, Iske, Vaján, Mokcsa, Mogyorós.

V. Lucska, Solymos, Pályin, Szeretva, Bajánháza, Viszoka.

VI. Felsőröcse, S.-mező, Pinkóc, Zahar, Bező, Jenke, Kereszt.

57. Hadházy Lajos Debrecenben abszolvált teológus kéri az egyházmegyébe segédlelkészként bekebelezését.

Közgyűlés a kérelmet azon feltétel mellett teljesíti, hogy kérelmező a segédlelkészi bizonyítványát és kibocsájtványát az esperes urnak felülvizsgálás végett bemutatni köteles.

58. Olvastatott a tanügyi bizottsági elnök jelentése az 1932/33-ik iskolai évről.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Minden elmúlt esztendő számadásra hív fel bennünket. A számadás eredménye mutatja, hogy előbbre haladtunk-e, hívek voltunk-e a reánk bízottakban, avagy megérdemeltük az Írás lesújtó, önmagunkba szállásra készítő szövegét: „Mégméréttél, híjával találtattál!”

Egyházmegyénk múlt évi, tanügyi állapotára vonatkoztatva a számadást, — hála az Egek Urának, — javunkra szól az eredmény, amennyiben iskoláink szellemi állapota nem visszaesést, hanem örvendetes haladást mutat. Ugyanis a kitűnő iskolák száma 7-ről 8-ra, a dicséreteseké 11-ről 16-ra emelkedett, jó osztályzatú csak 3 van. Sajnos a szirénfalvai iskola ott éktelenkedik a maga, gyenge fokozatával, mint egy szép virágkoszoruban a kellemet és hatást sértő értéktelen gyom.

Az örvendetes eredmény tanítóink érdeme, kik hivatásuk magaslatán állva a sok nehézség dacára is híven és lelkiismeretesen teljesítették kötelességüket. Hogy mik voltak azok a nehézségek, köztudomásuk előttünk. A rengeteg adminisztrációs munka, az idegen szellemű tankönyvek, sok helyen

a tanszerek, taneszközök hiánya benitólág hatoltak az intenzív munkálkodásra. A tanügyi kormány által támasztott követelményekkel szemben, új tanerők beállításával különösen szegényebb egyházaink a súlyos terheket alig vagy egyáltalában nem fogják bírni, a szükséges anyagi eszközöket előteremteni képtelenek lesznek s a gyors iramban szaporodó községi iskolák a saját iskoláink létét fenyegetik.

A súlyosan fenyegető veszedelem már ott van a Dérer-féle iskolai törvény javaslatban, mely ha életbe lép, sok iskolánkat szünteti be. A fenyegető veszedelem érzése váltotta ki azt a rengeteg tiltakozást, mely a múlt iskolai évben a különböző felekezetű egyházakban, politikai és társadalmi egyesületekben megnyilatkozott a javaslat ellen. Hogy lesz-e foganatja, a jövő mutatja meg.

Egyházmegyénkben az elmúlt iskolai évben 28 tanerő működött. Ezek közül 23 férfi, 5 nő, rendes 16, ideiglenes 12. Ez utóbbi áldatlan állapot iskoláink szellemi színvonalának alaszállását s végeredményben azok lassu elsorvadását fogja eredményezni. Itt van hát az ideje a ref. tanítóképző mielőbbi felállításának, természetesen hivatalos lapunk érdemes főszerkesztőjének e tárgyban felhozott érveinek teljes figyelembe vételével.

Az iskolák VIII. osztályuak a legtöbb helyen. VII. osztályuak Szürtén, Szirénfalván, Nagykaposon. VI. osztályu Jenkén és Pallóban. Nagyszeretván a IV és V. ik osztály jár csak saját iskolánkba, a többi az államiba. Pályinban ugyanez az eset. A tanítás nyelve magyar 20 helyen; szlovák: Nagyszeretván, Pályinban, Solymoson, Lucskán, Zaharban, Bezőben, Jenkén és Kereszten. A vallás és énektanításra kiváló gondot fordítottak mindenütt, kivéve Szirénfalvát, hol az eredmény gyenge. Szürtében a vallást és éneket december 1-ig a lelkész tanította, dec. 1-től a tanító. Tizasalamonban a segédlelkész, egybütt a tanítók. Solymoson a bíró, ki egyuttal a templomban is végzi az orgonista-kántori teendőket, miután a tanító gör. kath. vallásu. Összhangzatos éneket tanultak mindenütt Nagyszeretvát, Bést (a II-ik iskola) és Szürtét (a II-ik iskola) kivéve. A kiszabott tananyagot az összes tantárgyakból mindenütt elvégezték s a növendékek fegyelmezése megfelelő, kivéve Tizasalamont, ahol bár kitünő minősítésü tanító működik,

a látogatási jkv. szerint a fegyelmzés nem megfelelő. Ezt a fonák helyzetet igyekezzék a tanító ur megszüntetni.

Kittünő minősítésű volt az iskola a következő helyeken: Tiszasalamon, Kistrát (Orémus K.), Nagykapos, Csicsér, Vaján (Szanyó S.), Mogyorós, Veskócz, Palágy (Ónody G.).

Dicséretes: Szürte mindakettő, Kistrát (Balogh Pál), Nagyszeretva, Pályin, Lucska, Bés (Debreczeny Aranka), Vaján (Fleischer A.), Nyarád, Palló, Palágy (Komáromy Erzsébet), Bező (Kolibás M.), Zahar, Jenke mindakettő és Kereszt.

Jó: Solymos, Bés (Gyurej Dezső), Bező (Uhrin Jenő).

Gyenge: Szirénfalván.

A tanterem és udvar tisztántartásáról, a tanterem fűtéséről és a növendékek részére szükséges ivóvizről mindenütt az egyház gondoskodik iskolaszolgák által, kivéve Keresztet, hol a hívek egyáltalában nem reagálnak semmiféle hatósági rendelkezésre. Az iskola felszerelése teljes a következő helyeken: Tiszasalamon, Kistrát (I.—II.), Pályin, Lucska, Nagykapos, Csicsér, Vaján (I.—II.), Palló, Palágy (I.—II.), Bező (I.—II.), Zahar, Jenke; a többi helyeken hiányos. A felszerelés gyarapítására Szürtében 452 kor., Nyarádon 80 kor., Nagykaposon 495 kor. 50 fill., Vajánban 388 kor., Kistráton 260 kor., Bezőben 350 kor., Nagyszeretván 3086 kor., Pallóban 300 koronát fordítottak, a többi helyeken semmit.

Az iskolai évet mindenütt a törvényes időben kezdték meg és végezték be. Órarend és leltár mindenütt van, kivéve Szirénfalvát. Az iskolai naplók és hivatalos irományok mindenütt rendben vannak. Tetemesebb mulasztás volt Szirénfalván járványos betegség miatt, Bésben szintén ez ok miatt, Vajánban, ahol a cigányok kényszerítésre sem járnak az iskolába, Mogyoróson himlőjárvány miatt. Lényegesebb javítás történt az iskola körül Pallóban 1600 kor. értékben, hogy miféle, azt a látogatási jegyzőkönyv nem mondja. Pallóban 18 drb. iskolai padot csináltattak 2100 korona értékben. Zaharban kisebb javítások voltak, Bezőben szintén. Nagyszeretván új padló, tábla, pódium, asztal és mosdó készítettett, illetőleg szereztetett be. A növendékek mindenütt el voltak látva a szükséges tankönyvekkel és taneszközökkel. A szegény tanulóknak tankönyvekkel és tanszerekkel való ellátásáról Kistráton az egyház gondoskodott, Nagykaposon a község, ugyanitt ruhát az asszony és leánykör osztott ki. Csicsérben a község, Bésben az egyház.

Vajánban a járási hivatal, Nyarádon a község, Mogyoróson az 5%-os könyvjutalék címén volt segélyezés. Palágyon a község nyújtott könyvbeli segélyeket. Pallóban a község és egyház együtt 520 korona értékben rajz, háztartás, háziipar, konyhakertészet mindenütt dicséretes eredménnyel tanított, kivéve Szirénfalvát, ahol egyáltalában nem tanított. Faiskola van Tiszasalamonban 150 drb. oltvánnyal, oltani megtanult 26 növendék; Csicszerben 40 drb. alannyal, 70 oltvánnyal, oltani megtanult 9 növendék; Palágyon 106 drb. oltvánnyal oltani megtanult 12 növendék. Vajánban bár van faiskola, de azt a körjegyző elfoglalta; a növendékek mégis tanultak oltani, megtanult 2 növendék. Nyarádon, Veskócon szintén nincs, azonban előbbi helyen 6, utóbbi helyen 8 növendék tanult meg oltani.

A növendékek úgy köznapokon mint vasárnapokon rendszeren felvezettetnek a templomba. Kereszten a hívek panaszták, hogy a gyermekek nem vezettetnek fel a templomba, holott én az isteniszteletek tartása alkalmával éppen az ellenkezőről győződtem meg. Az egyházakban kizárólag az iskola céljaira hagyott alapítvány nincs s egyesek részéről sem történt a lefolyt iskolai évben e célra adományozás. Az iskola állami felügyeleténél autonomiánkat sértő vagy nemzeti nyelvünket veszélyeztető beavatkozás egy egyházból sem jelentetett. Vaján jelenti, hogy a tanfelügyelőség a járási hivatal útján megtiltotta azon községi járulék megfizetését, amelyre a község a II ik iskola felépítése ellenében magát szerződésileg kötelezte. A szirénfalvai eset után, mely egyházmegyei intézkedés tárgyát képezte, ime egy újabb elszomorító jelenség, amikor egyházainkat károsodás éri.

Takönyvekül mindenütt az állam által engedélyezettettek használtattak. A „Szeretet” olvasókönyv, — sajnos — csak 3 helyen lett bevezetve az iskolákba, még pedig Palágyban 26, Vajánban 23 és Csicszerben 2 példányban. A tanító urak a gazdasági krízist hozzák fel okul, amiért nincs bevezetve a „Szeretet” olvasókönyv. Ez ok már szűnőben van, tehát már ez iskolai évben minden nagyobb megerőltetés nélkül bevezethető lesz és miután az egyházkerület ennek használatát kötelezővé tette, hatóságaink rendeletét teljesíteni tartozik minden iskola.

Az állami és községi iskolákban teljesített vallás és ének tanításról a következőkben számolok be:

Allami iskola van : Csap, Ásvány, Nagyszelmenc, Bajánháza, Pályin, Zavadka, Kis-zalacska, Nagykapos, Mokcsakerész, Vajkóc—Mátyóc, Gálóc, Bátfá, Pinkóc, Szenteske, Tasolya, Sárosmező, Felsőrőcse, és Sárosremete községekben.

Községi iskola van : Tizasalamonban, Szirénfalván, Viszokán, Iskében, és Kelecsenyben.

Ezekben az iskolákban a vallást és éneket a lelkészek tanították megfelelő eredménnyel. Kelecsenyben Kövér Béla tanító, Szirénfalván Neproszel József tanító tanított. Előbbi dicséretes, utóbbi elégséges eredménnyel.

Heti óraszám volt Csapban 12, Nagykaposton, Pályinban és Ásványban 4—4, többiekben 2—2. Óradij volt : 5.70 és egyes helyeken 2 korona kilométer pénz. Tizasalamonban évi 400 korona. Iskében évi 60 korona. A szirénfalvai és kelecsenyi hitoktatók nem kaptak a községtől fizetést. A sárosrőcsei gör. kath. iskolában 24 növendéknek Rácz József felsőrőcsei lelkész tanította a vallást és éneket díjazás nélkül. Az eredmény megfelelő volt. Tankönyvül a Czinke és Kovács-Osztényi féle használtatott, a szlovák ajku növendékek pedig a Ditrich János Ó és újtestamentumát tanulták.

A növendékek mindenütt fejezettek a templomba ; a vallástani órákat pontosan látogatták s a reformáció emlékünnepeken résztvettek.

Statisztikai kimutatás.

Lélekszám: 13.829.

A ref. vall. 6—14 éves korig levő tankötelesek közül a saját iskolánkba járt :

I. fi 98. nő 103., II. fi 117. nő 74., III. fi 87. nő 101., IV. fi 124. nő 121., V. fi 96. nő 113, VI. fi 71. nő 85., VII. fi 44. nő 47., VIII. fi 17. nő 24.

összesen : 634 fiu. 668 leány. összesen : 1302.

Más hitfelekezetű iskolába járt.

2 fiu. 1 leány, összesen : 3.

Községi vagy állami iskolába járt : 521 fiu, 619 leány, összesen : 1140. Polgári iskolába járt : 19 fiu, 12 leány, összesen : 31. Nem járt iskolába : 12 fiu, 10 leány, összesen : 22. A ref. vall. tankötelesek száma : 1188 fiu, 1310 leány, összesen : 2498. Saját iskolánkba járt másvallásuak : 91 róm. és gör fiu. 95 róm. gör. leány. ág. ev. 2 fiu izraelita 25 fiu, 24 leány, össze-

sen fiu 118, leány 119. összesen: 237. Mulasztott félnapok száma: Igazolt: 13.387. Igazolatlan: 4900. A tanítás nyelve: Magyar: 18, szlovák: 10 helyen. Szellemi állása: kitünő: 8, dicséretes: 16, jó: 3, gyenge: 1. A tanítók száma: 28, férfi: 23, nő: 5, rendes: 16, ideiglenes: 12. A tanítók fizetése: egyháztól 64.507 kč. államtól 285.488 kč. A tanítók lakása: jó: 23 helyen. A tantermek száma: 25, megfelelő: 23, nem megfelelő: 2. A tantermek felszerelése: 15 teljes, 10 hiányos. A felszerelés értéke: 16.200. Tanítói könyvtár: 377. Ifjúsági: 808 kötet. Nem magyar nyelvű iskolába járt: 38 gyermek. Határozati javaslataim a következők: 1. A szirénfalvai tanító fegyelmi büntetés terhe alatt nagyobb szorgalomra utasítatik. 2. A „Szeretett c. olvasókönyv a magyar nyelvű iskolákba ez iskolai évben feltétlenül bevezetendő. 3. Az iskolalátogatók az iskola megvizsgálása alkalmából szerezzenek meggyőződést arról, vajjon az idegen jellegű iskolákba járó ref. gyermekek részesülnek-e magyar nyelvű hit és énekképzésben.

Egyházmegyei Közgyűlés a tanügyi bizottsági elnök jelentését tudomásul veszi s határozati javaslatait elfogadja.

59. Az 1932 évi ker. gyűlés 20-ik, a f. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés pedig 33-ik pontjában jelentést kér az idegen jellegű iskolákba járó ref. gyermekekről, mire nézve tanügyi biz. elnök az iskolalátogatói jegyzőkönyvek alapján jelenti, hogy idegen jellegű iskolába járt 38 gyermek és pedig Nagykaposon 25, Vajánban 6, Tizsasalamonban 3, Szürtében 4. Arról azonban, hogy ezek a növendékek részesülnek-e magyar nyelvű hit és énekképzésben, a lát. jegyzőkönyvekben említés nincs.

Közgyűlésünk tudomásul veszi tanügyi biz. elnök jelentését, azonban az iskolai körlátogatókat utasítja, hogy jövőre szigorúan ellenőrizzék s jegyzőkönyvbe vegyék, hogy az idegen jellegű iskolába járó gyermekek részesülnek-e magyar nyelvű hit és énekképzésben.

60. Olvastatott a múlt évi egyházmegyei közgyűlés 12. pontjával kiküldött bizottság jelentése az egyházmegye Monográfiájának kiadásával kapcsolatban felmerült kiadások és bevételek elszámolásának felülvizsgálásáról.

Az elszámolás és jelentés megemlített érdemlő adatai a következők:

1. Készült összesen 399 drb. kötött és 601 drb. fűzött példány; együtt 33.990 k. értékben.

Gratis elküldetett 8 drb. kötött és 16 drb. fűzött példány; együtt 800 k. értékben.

Raktáron van 35 drb. kötött és 358 drb. fűzött példány; együtt 12.140 k. értékben.

Eladatott 356 drb. kötött és 227 drb. fűzött példány; összesen 21.050 k. értékben.

2. Az eladott példányok vételára fejében befolyt 12.900 k. kint levő követelés még 8.150 k.

3 A könyv kiadása és expedálása eddig összesen 24.853.90 k.-t emésztett fel.

Ennek fedezete a következő:

Az egyházmegyei lelkész és tanító egylettől	3.852'20 K.
Az egyházmegyei pénztártól	8.200'— „
A Dunabank folyószámlájáról	12.801'70 „

Együtt: 24.853 90 K.

4. A Dunabankba befolyt eddig összesen 13.274'70 k, ebből levonva az előbb említett 12 801'70 k. kiadási tételt, marad 473 k. egyenleg, mint betét a bankban.

A felülvizsgáló bizottság konstata, hogy az elszámolás a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel van összeállítva és elkészítve, azt tehát jóváhagyta és a felmentvényt az ügyvezető Kőmives Sándor lelkész urnak megadta.

A Monográfia ügyének további vezetése és eredményes lebonyolítása érdekében a felülvizsgáló bizottság az alábbi javaslatokat tartotta szükségesnek az Egyházmegye Közgyűlése elé terjeszteni:

1. Fejezze ki Közgyűlésünk ismételten elismerését és köszönetét azért a páratlan agilitásért és ügyszeretetért, amellyel az ügyvezető lelkész ur a Monográfia dolgait intézte, és

2. kérje fel őt arra, hogy ezt a munkát továbbra is vállalja el annál is inkább, mert erre hasonlóan alkalmas embert nem találunk:

3. A kint levő súlyos hátralékok behajtása érdekében pedig -- amely előreláthatóan sok levelezést, utánjárást és munkát fog igénybe venni — a portó és esetleges egyéb felmerülő költségek megtérítése mellett — engedje át a befolyt összegek 10%-át az ügyvezetőnek munkadíj fejében.

4. Végül a még készleten levő könyvek elhelyezése illetve eladása érdekében ajánljon fel Közgyűlésünk prémiumként 25 %-ot az ugyancsak befolyt vételárból annak, aki a könyveket eladja; mert a mai súlyos gazdasági viszonyok között másként egyáltalán nem remélhető, hogy a könyvből további példányok eladhatók legyenek.

Egyházmegyei Közgyűlésünk a felülvizsgáló bizottság jelentését teljes egészében tudomásul vette és jóváhagyta, annak javaslatait pedig határozatokká emelte.

Ezek mellett azonban felkéri még Egyházmegyei Közgyűlésünk úgy a lelkészeket, mint az egyházlátogatókat, hogy saját hatáskörükben mindent kövessenek el továbbra is egyrészt a kint levő hátralékos vételárak behajtása; másrészt újabb példányok elhelyezése érdekében.

Az idegen egyházmegyék esperesi hivatalait is megkeresi és felkéri, hogy a hátralékok befizetését ők is szorgalmazzák.

Végül megbizsa az egyházmegyei lelkész és tanító egyesületet azzal, hogy a hátralékosok listáját felülvizsgálja, hogy az esetleges kétes vagy hibás bejegyzések megállapíthatók és törölhetők legyenek.

61. A csapi egyház lelkészi díjlevél iratai a Főtiszteletű egyházkerület határozata értelmében a régi díjlevéllel kiegészítve jóváhagyási záradékkal való ellátás végett a Főtiszteletű Egyházkerületre felterjesztetik.

62. A nyarádi egyház előljárósága az egyházmegyei közgyűlés 22/933. számú rendelkezése értelmében előírt követelményeknek nem tett eleget és elmulasztotta, hogy elfogadható díjlevelet terjesszen közgyűlésünk elé, miért is

közgyűlésünk elrendeli, hogy az iratok az esperesnek adassanak ki azzal az utasítással, hogy az érvényben lévő régi díjlevél alapján pályázatot hirdessen a megüresedett lelkészi állásra.

63. A felsőröcsei egyház előljárósága fel lett szólítva, hogy a közigazgatási bíróság döntésének figyelembe vételével új lelkészi díjlevelet készítsen el és azt 4 egyenlő példányban terjessze fel jóváhagyásra.

Amennyiben Sárosmező a közigazgatási bíróság döntésében nem nyugodott meg, az ügy végleges elintézéséig a díjlevél beterjesztését közgyűlésünk felfüggeszti.

64. Varga József mokcsakerészi lelkész, mint az ungmogyósi leányegyház jelenlegi beszolgáló lelkésze beadvánnyal fordul a közgyűléshez és kéri a beszolgálási díjának a mai viszonyoknak megfelelő megállapítását.

Utasítatik a lelkész, hogy ezen ügyet az illetékes presbiteriummal és közgyűléssel tárgyalja le azzal, hogy a határozatban meg nem nyugvó felek felebbezési jogukkal élhetnek az egyházmegyére.

65. Olvastatott az egyházmegyei énekkar elnökének évi jelentése

közgyűlés a jelentést elintézés végett leteszi az egyházmegyei lelkész és tanító egyesület elnökségéhez. A határozatról azonban jelentést vár.

66. Olvastatott a nagyszelmenci lelkész jelentése a nagyszelmenci egyház állapotáról.

Közgyűlésünk megdöbbenéssel veszi tudomásul a jelentést és az ügyek tisztása és lehetőleg békés elintézése céljából az E. T. III. tc. 6. §-ban előirt rendelkezések értelmében egy bizottságot küld ki a helyszínére. A bizottság tagjai lesznek dr. Magda Sándor, dr. Sutka István és Sutka Kálmán urak, dr. Sutka egyházmegyei ügyész ur akadályoztatása esetén a bizottságban helyettesíteni fogja Kovács Dániel tanácsbíró ur.

67. A kereszti egyház presbiteriuma utasítatik, hogy Halász Lajos

szabadságolási idejére pályázat hirdettessék helyettes tanítói állásra. A helyettes tanító fizetése a szabadságolt Halász Lajos fizetéséből lesz fedezve.

68. A palágyi egyház presbiteriuma új adókulcsot és annak alapján eszközölt adókimutatást terjeszt fel jóváhagyás és megerősítés végett.

Amennyiben az adó kulcs ellen Mondok János és társai, a kimutatás ellen pedig Pallai Lajos és társai felebbezést jelentettek be, azoknak részbeni figyelembevételével kimondja közgyűlésünk, hogy az adókulcsot megerősíti ugyan, de egyben utasítja a presbiteriumot, mint adókimutató bizottságot, hogy az adókimutatásnál a külbirtokokra való tekintettel tartsa be az E. T. III. t. c. 10 §. b. c. pontjaiban foglalt rendelkezéseket és ennek alapján helyesbítse az adókimutatást.

69. Az ásványi egyház jelentése az egyházmegyei közgyűlés 6./9./933. számú rendelkezésére a kintlévő egyháziadók behajtásáról

tudomásul vétetik.

70. Köröskényi István pallói egyháztág panasszal él az egyházközség azon határozata ellen, hogy az egyház részére adományozott Nagy Bartók Sámuel féle 165 éves kis harangot az egyházközség eladóvá tette és az érte befolyó mint egy 315 korona eladási összeget az egyházközség egyházi közcélokra elkölteni akarja.

Kéri közgyűlésünket, hogy semmisítse meg az egyh. közgyűlés határozatát és rendelje el, hogy az adományozott kis harang az egyház tulajdonában továbbra is megőriztessék, ha pedig már az eladás perfektuálva lett, úgy legalább rendelje el a közgyűlés, hogy a harangért kapott összeg, mint alap kezeltessék néhai Nagy Bartók neve alatt és az egyháznak istentiszteleti célját szolgálja.

Közgyűlés az egyházközség határozatát megsemmisíti és a harang eladásához nem járulhat hozzá, miért is kötelezi a pallói egyház előjáróságát, hogy a néhai Nagy Bartók Sámuel által hagyományozott kisharangot, mint műemléket az egyház részére őrizze meg, ha pedig már az eladás annyira előre haladt, hogy a harang már nincsen meg eredeti épségében, úgy utasítatik az egyház presbiteriuma, hogy az érte kapott összeget alapítványként kezelje néhai Nagy Bartók Sámuel neve alatt és az alapítvány kamatait pedig istentiszteleti célokra használja fel az egyház.

71. Olvastatott az egyházmegyei számvevő jelentése a palági egyház erdőalap kezeléséről, kihelyezéséről és kamatainak elszámolásáról.

Közgyűlés a számvevő jelentése alapján az iratokat illetve az elszámolást visszaküldi azzal az utasítással, hogy amint az be lett terjesztve, úgy tudomásul nem vehető.

Miért is elrendeli, hogy hiteles okmány terjesztessék be az egyház előjárósága által arról, hogy mennyit tett ki eredetileg az egyháznak járó tőke és megkapta-e az egyház a jog arány alapján az őt törvényesen megillető összeget teljes egészében.

Ugyancsak a számadáshoz beterjesztendők a kihelyezett összegekről a kihelyezés szavatosságát bizonyító bekelezési végzések.

Végezetül utasítatik a presbiterium, hogy az egyházmegyei közgyűlés már régebbi határozata értelmében az alapot minden okmányával együtt adja át kezelés végett az egyházmegyei pénztárnak, ahonnan minden évben ki lesz utalva a kamat, mint díjlevél szerinti járandóság a mindenkori palágyi lelkésznek.

Az egyházmegyei pénztárnok pedig utasítatik, hogy a tőke kihelyezésénél mindenkor vegye figyelembe az egyháznak ez irányban benyújtandó kérelmét.

72. Szirénfalva, Szeretva, Pályin, Kereszt és Bező az egyházmegyei közgyűlés 6/8./933. számú rendelkezése értelmében jelentés tételre lettek elkötelezve az egyházi énekkar megszervezéséről.

Kereszt jelentése ezen ügyben tudomásulvételik. Szirénfalva, Szeretva, Pályin és Bező pedig mivel a jelentést elmulasztotta beterjeszteni, 20 korona rendbirsággal sújtatik. Újabb jelentés beadására pedig utasítatnak.

73. Olvastatott a blatna poľanka — sárosmezői adminisztrátor lelkész jelentése az ezévi egyházmegyei közgyűlés 6/10 és 37. pontjára, mely szerint nevezett egyház nem tehetett eleget azon ígéretének, hogy a lelkész részére a tanítói lak átalakítása után ideiglenes lakást biztosítson, mivel ezen átalakítás nagyon sokba kerülne s a célnak sem lenne megfelelő.

Közgyűlésünk a jelentést azzal veszi tudomásul, hogy a jelenlegi viszonyok között a lelkészlak kérdésének végleges elintézését nem kívánja; de tudomására adja az egyháznak, hogy a lelkészi állás betöltését mindazideig nem engedélyezi, amíg megfelelő lelkészi lakásról az egyház nem gondoskodik.

74. Olvastatott a stretava — nagyszeretvai lelkész jelentése az ezévi tavaszi közgyűlésünk 6/10 pontjára, amelyben utólag és pótlólag jelenti az Esperes urnak a múlt évben végzett templomrenoválási munkálatokat, azt hozván fel egyben védelműl, hogy a munkák megkezdése idején azt az egyházmegye építési szakértőjének jelentette, annak tanácsát az építkezésre vonatkozólag kikérte és az építkezést aszerint eszközölte.

Egyben jelenti, hogy a régi fatornyot hatósági intézkedésre le kellett bontani és helyette új kőtorony épül az Orsz. Műemlékeket Védő Bizottság által adott tervek alapján.

Egyházmegyei Közgyűlésünk tudomásul veszi mindkét építkezés megkezdésének bejelentését és azokhoz utólag az engedélyt megadja.

Nagyon hibásnak és helytelennek találja azonban a lelkész azon eljárását, hogy az egyházi törvényeket, ily fontos építkezési és az egyházat anyagilag súlyosan érintő ügyben is ennyire negligálja, annál is inkább, mert pl. arról is tudomása van, hogy azok a kivetések, amelyek alapján az építkezések fedezésére szolgáló pénzt kívánják előteremteni és részben már be is hajtották, szintén nincsenek jóváhagyás végett az Egyházmegyei Közgyűlésnek beterjesztve. Nem fogadható el ugyanis ebben az esetben az a kivetés érvényesnek, amit évekkal ezelőtt az építkezésre vonatkozólag készítettek, egyrészt mert az akkori építkezési viszonyok ma lényegesen megváltoztak, olcsóbbodtak, másrészt pedig azért sem, mert az építkezés most nem annak a költségvetésnek az alapján lett keresztülvetve, illetve van folyamatban, amely az akkori kivetésnek alapját képezte, hanem teljesen más és új költségvetések alapján.

Éppen ezért felhívja a lelkész urat, hogy az eszközölt rendkívüli adókivetéseket, valamint az építési vállalkozókkal megkötött szerződéseket jóváhagyás végett az Esperesi Hivatalhoz haladéktalanul terjessze be; az Esperes urat pedig felhatalmazza ezeknek a jóváhagyására.

75. A tavaszi egyházmegyei közgyűlésnek 6/10 pontjában foglalt határozat alapján a kereszti leányegyház iskolaépületének rendbehozásáról jelentést tenni elköteleztetett. Felügyelő lelkész jelenti, hogy a kereszti iskola ügyben újabban az aug. hó 6-án tartott gyűlésen sem sikerült az egyház híveit jobb belátásra bírnia. Míg a presbitérium a maga részéről hajlandó az iskolai épületet kijavíttatni addig a közgyűlés azt elutasítja azon megokolással, hogy a másvallásúak számára (44) iskolát nem hajlandó fenntartani. Az épület tetőzetét megjavítja, hogy az épületben kár ne legyen, azonban sem az államnak, sem a községnek nem ad át semmit, a 36 létszámot kitevő ref. gyermekeket pedig a község által felállítandó iskolába fogja járatni. A

tanítói állásra a pályázat a „Vestnik”-be beküldetett, de az még nem jelent meg.

Közyülésünk fenntartja a kereszti iskolaügyben f. év június 29-én hozott határozatát s az iskola esetleges bezárása folytán az egyházra háramló kárért az egyház hiveit vagyoniilag felelőssé teszi.

76. Jósvai Dénes bési lelkész felebbezést terjeszt be közgyülésünkhöz az ottani presbitériumnak azon határozata ellen, melyet f. év jul. 2-án tartott gyűlésében hozott, mely szerint kijelentik, hogy a második tanterem felépítéséről sem most, sem a jövőben nem gondoskodnak, jöllehet a járási hivatal folyó év március 30 án kelt 10653/931 sz. iratában arra figyelmeztette az egyházat, hogy ha az észlelt iskolai hiányokat, — melyek közé tartozik a II-ik tanterem és a tanítói iroda hiánya, — rövidesen ki nem küszöböli, javasolni fogja a referátusnak hogy az egyházat újabb kormány megintésben részesítse. Gyurej Dezső ottani tanító hajlandónak nyilatkozott lakásából átengedni a nagy szobát ideiglenesen. Csak a berendezésről kell gondoskodni. Azonban a presbitérium még ezt sem akarja teljesíteni, hanem engedélyt kér a referátustól arra, hogy a meglevő tanteremben váltakozó félnapos tanítást vezethessen be.

Közyülésünk tekintettel a jelenlegi rossz gazdasági helyzetre, — felmenti Bést a II-ik iskola felállításának kötelezettsége alól, — amennyiben a referátusnál kieszközlik, hogy a II. tanterem felállítása alól felmentést nyerjenek és a jelenlegi felekezeti iskola fennmaradjon, egyébként fenntartja ebben a tárgyban a felelősséget kimondó határozatait.

77. A pályini egyház lelkésze jelenti, hogy iskolájukba 32 ref. növendék iratkozott be, dacára a nagy terrornak, melyet az ellenfél kifejtett iskolájukkal szemben. A június hó 29-én tartott presbiteri gyűlésen előadta mindazt, amire az egyhm. közgyűlés már előbb elkötelezte őket iskolájuk fentartását illetőleg. A hivatalos és nem hivatalos pressió igen nagy. A törvény keretén belül minden lehető elkövet, hogy az egyház iskolája megmaradhasson és mert ebben a küzdelmében jogtalan üldöztetésben van része, kéri az egyházi hatóság hathatós védelmét.

Közyülésnk sajnálattal értesül arról a kampányról, melyet a pályini ref. iskola megszüntetése érdekében bizonyos egyének kifejtének. Szigoruan utasítja a presbitériumot,

hogy minden lehető kövessen el a törvény keretén belül iskolájának fenntarthatása érdekében, nehogy a kötelességteljesítés elmulasztása miatt iskolájukat elveszítsék. A lelkészt további fokozottabb őrtállásra hívja fel és őt e tekintetben támogatásáról biztosítja.

78. A lucskai lelkész jóváhagyás céljából beterjeszti egyházának azon határozatát, mely szerint iskoláját kénytelen 2 tanerőjüvé fejleszteni. Mivel azonban az idő rövidege miatt ez évben már nem építközhetnek, azért iskolájukba a f. iskolai évre a félnapos váltakozó tanítási rendszert vezetik be.

Közgyűlésünk a lucskai egyház határozatát azon feltétel alatt hagyja jóvá, ha az esperesi hivatalnál igazolják, hogy kellő fedezetük van és lesz a jövőben az iskola terem felállítására és annak fenntartására.

79. Olvastatott a csapi ref. egyház lelkészének jelentése az ezévi tavaszi közgyűlésünk 6/9, illetőleg 36. pontjára, amely szerint az egyház súlyos adósságának kifizetése érdekében megindított hosszulejáratu törlesztéses kölcsön felvételének ügye egyelőre megfeneklett, mivel ezidő szerint a Hypotečná Banka, amely a kért kölcsönt megadni ígérte — kifizetéseket, illetőleg kölcsönöket nem folyósít. Az egyház tehát ebben az ügyben kénytelen egyelőre várakozó álláspontot elfoglalni.

A kint levő követelések ügyében pedig az egyház most a cséplések befejezése és a többi termény betakarítása után fog erélyes lépéseket tenni úgy az adósoknál, mint a behajtásra illetékes közigazgatási hatóságoknál.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi és az ügy további evidenciában tartását kimondja.

80. A jenkei egyház nevében lelkész kéri egyházmegyénket, hogy miután ez év őszén a lelkészlak melléképületeit javíttatni akarja, utasítsa a kereszti leányegyházat, hogy a javítási költségekhez az eddigi uzus szerint hozzájáruljanak. Kereszt, Szenteske és Poroszfó ugyanis lelkészválasztási szavazatuk arányában tartoztak, eddig viselni a parókiális építkezésekből folyó terheket. Ezekben az egyházakban a hiveknek csak $\frac{1}{8}$ része bír szavazati joggal a lelkészválasztásnál. Szenteske készséggel jelentette ki a javítási költségekből eredő teherviselést, Kereszt azonban ellenszegült.

Közgyűlés felhatalmazva esperes urat, hogy amennyiben a jenkei egyház okmányilag kimutatja, hogy a leányegy-

házak milyen arányban tartoznak az anyaegyház parokhiális épületeinek fenntartásához járulni, a kivetést jóváhagyja és a leányegyházat a hozzá tartozó Porosztóval együtt a rájuk kivetett költséghányad megfizetésére elkötelezze.

81. A CCLII.—CCLV. számú esperesi körlevelek tudomásul vétettek.

82. Az egyházkerületi közgyűlésre egyházmegyénk képviselőjében az elnökség, Maksa József, Ujlaki Sándor, Kovács Dániel és Sutka Kálmán küldetnek ki.

83. A folyó évben tartott közgyűlések jegyzőkönyveinek ki nyomtatását a közgyűlés elrendelte.

84. Hitelesítésre elnökség, a jegyzői kar és a közgyűlés Kaposon lakó tagjai jelöltettek ki a közgyűlés által.

II. Birósági ügyek.

1. Jákób István királyhalmeci, jelenleg kelecsenyi községi tanítót az V. t. c. 34 § 3. pontjába ütköző vétségéért a bíróság, mint a konventi bíróság által delegált fegyelmi bíróság az V. t. c. 35 § d. pontjában foglalt büntetéssel sújtotta.

2. Az időszaki bíróság tagjai: Az elnökségen kívül rendes tagok: Maksa József, Ujlaki Sándor, Benkő Lajos, dr. Kiss Bálint, és Sutka Kálmán. Póttagok: dr. Magda Sándor, Egyed Béla, Kovács Dániel, Hegyi György és és Ritoók Lajos.

Jelen jegyzőkönyv meghitelesített Nagykaposon 1933 szeptember 15. Szücs István s. k. esperes, Bernáth Zoltán s. k. em. gondnok, Kőmives Sándor s. k. dr. Sutka István s. k. Maksa József s. k. Gencsy Béla s. k. dr. Kiss Bálint s. k. Koncz Gyula s. k. Egyed Béla s. k. Juhász Imre s. k.

Jegyezték:

Kőmives Sándor: a 43—57. 81—84 és a bírósági.

Gencsy Béla: a 61—72.

Egyed Béla: az 58—9. 75—8. 80.

Koncz Gyula: a 60. 73—4. 79. sz. jegyzőkönyvi pontokat.



Tárgymutató :

43. A gyűlés megnyitása.
44. Megalakulás. Igazolásra szólíttatnak.
45. Jelentés a tisztújításra elrendelt szavazás eredményéről.
46. Egyed Béla papi aljegyző lemondása.
47. Szakal István tb. tanácsbíróvá választása.
48. Tanítóképviselek választása.
49. Szavazatot nem adott egyházak igazolása.
50. Egyházmegyei ügyész választása.
51. Egyhm. közalapi és nyugdíjintézeti pénztáros választása.
52. Egyházmegyei bizottságok.
53. Mult gyűlésről elmaradtak igazolása.
54. Birósági ülés időpontja.
55. Segélyosztó bizottság jelentése.
56. Egyházlátogatási járások.
57. Hadházy L. s. lelkész bekebelezése.
58. A tanügyi bizottság elnökének jelentése.
59. Jelentés az idegen jellegű iskolákba járó gyermekekről.
60. Jelentés az egyházmegyei monográfia elszámolásáról.
61. Csapi díjlevél.
62. Nyarádi díjlevél.
63. Felsőröcsei díjlevél.
64. Az ungmogyorósi lelkészi fizetés.
65. Énekkar elnökének jelentése.
66. Nagyszelmenci egyház ügye.
67. Kereszti tanító helyettesítése.
68. Palágyi adókulcs.
69. Ásványi egyház követelései.
70. Pallói harang árából alap létesül.
71. Palágyi erdőalap.
72. Egyházi énekkarok.
73. Sárosmezői lelkészi lakás.
74. Szeretvai templomépítés.
75. Kereszti iskola.
76. Bési iskola.
77. Pályini iskola.
78. Lucskai iskola.
79. Csapi egyház kintlevő követelései és adósságai.
80. Jenke és Kereszt jogviszonya.

- 81. Esperesi körlevelek.
- 82. Kerületi kiküldöttek.
- 83. Jegyzőkönyvek kinyomtatása.
- 84. Hitelesítés.



Az Ungi Egyházmegyei Segély Egylet tagjai 1933. XII. 6.

Kötelezett tagok a szlovenszkói Ungi egyházmegyéből:

1. Bajánháza; Ujlaki Sándor lelkész.
2. Bátfa: Bodnár Lajos lelkész.
3. Sutka Kálmán világi tanácsbíró.
4. Bés: Jósvey Dénes lelkész.
5. Bező: Kálniczky János lelkész.
6. Zahar: Nyitray Józsof előkönyörgő tanító.
7. Csap: Király Zoltán lelkész.
8. Csicsér: dr. Magda Sándor püspök.
9. Szakal Elek tanító,
10. Felsőröcse: Rácz József lelkész.
11. Gálóc: Gecse Endre lelkész.
12. Iske: Benkő Lajos lelkész.
13. Jenke: Egyed Béla lelkész.
14. Ludvigh Károly tanító.
15. Kereszt: Halász Lajos előkönyörgő tanító.
16. Kisrát: Csomár Zoltán lelkész.
17. Orémus Kálmán tanító.
18. Homok: Móré Gábor világi jegyző.
19. Mokcsakerész: Varga József lelkész.
20. Mogyorós: Szaplóczay Lajos előkönyörgő tanító.
21. Nagygejőc: Ritoók Lajos világi tanácsbíró.
22. Nagykapos: Maksa József lelkész.
23. Pápay István tanító.
24. dr. Kiss Bálint világi tanácsbíró.
25. dr. Sutka István em. ügyész.
26. Koncz Gyula világi főjegyző.
27. Nagyszelmenc: Sallay Gyula lelkész.
28. Nagyszeretva: Nyitray Lajos lelkész.
29. Pályin: Haraszy Károly lelkész.
30. Peschkó László tanító.
31. Palágy: Nagy József lelkész.
32. Ónody Géza tanító.
33. Sárosmező: — — — lelkész.
34. Szürte: Gencsy Béla lelkész.
35. Bornemissza Sámuel tanító.
36. Kovács Dániel világi tanácsbíró.

37. Tiszaásvány: Csomár Béla lelkész.
38. Tiszasalamon: Szücs István esperes.
39. Tóth Miklós tanító.
40. Ungcsepely: Juhász Imre lelkész.
41. Veskóc: Szekeres István előkönyörgő tanító.
42. Ungnyarád: Erdélyi Mihály lelkész.
43. Kövér Béla tanító.
44. Ungpinkóc: Bittó Béla lelkész.
45. Vaján: Kőmives Sándor lelkész.
46. Szanyó Sándor tanító.
47. Fleischer Aranka tanítónő.
48. Vajkóc: Nagy Géza lelkész.
49. Vámoslucska: Szakal István lelkész.

II. Abauji egyházmegye.

50. Abaujnádasd: Kovács Lajos lelkész.
51. Abaujszina: Lengyel József lelkész.
52. Barka: Csete Gyula lelkész.
53. Bárca: Lengyel András lelkész.
54. Beszter: Csatáry Gyula lelkész.
55. Bódvavendégi: Kiss Ferenc lelkész.
56. Csécs: Kovács Ferenc lelkész.
57. Eszkáros: Rácz Kálmán lelkész.
58. Felsőlánc: Pándy Bertalan lelkész.
59. Garbócbogdány: Kiss Lajos lelkész.
60. Györke: Szobonya István lelkész.
61. Hernádcsány: Vajthó Lajos lelkész.
62. Hernádsadány: Kőrössy Samu lelkész.
63. Jablonca: Lenkey Barna lelkész.
64. Kassa: Gönczy Gábor lelkész.
65. Körtvélyes: Lenkey Lajos runyai lelkész.
66. Magyarböd: Orémus Endre lelkész.
67. Nagyida: Meskó Dezső lelkész.
68. Nagyszalanc: — — — lelkész.
69. Péder: Hörcsik András lelkész.
70. Petőszinye: Könyves István lelkész.
71. Szádelő: Kecskeméthy Lajos lelkész.
72. Szepsi: Csájay Pál lelkész.
73. Szeszta: Simon József esperes.
74. Tarcavajkóc: Kozár Sándor lelkész.
75. Tornagörgő: Kőszeghy Gábor lelkész.

76. Zsarnó: Béky János lelkész.

III. Kárpátaljai Ungi egyházmegye.

77. Csongor: Kása Ferdinánd lelkész.

78. Eszeny: Szabó István lelkész.

79. Kisdobrony: Tárczy Dániel lelkész.

80. Kisgejőc: G. Nagy Sándor lelkész.

81. Korláthelmec: dr. Móczár József lelkész

82. Minaj: Balogh Sándor lelkész.

83. Nagydobrony: Gönczy Pál lelkész.

84. Nagygejőc: Komjáthy István lelkész.

85. Szalóka: Ruzska Elek lelkész.

86. Tiszaágtelek: Györke Endre lelkész.

87. Ungtarnóc: Papp Géza lelkész.

88. Ungvár: Komjáthy Gábor esperes.

IV. Jogositott tagok.

89. Bertók Béla püspök Munkács.

90. Isaák Imre esperes Técső.

91. Kiss Jenő lelkész Beregrákos.

92. Kajdy Menyhért lelkész, Alsómihályi.

93. Papp István lelkész, Legenye.

94. Papp Lajos id. nyugdíjazott tanító, Nagykapos.

95. Papp Lajos ifj. tanító, Magyarböd.

96. Nyitray Dezső lelkész, Tussa.

97. Bácsy Gyula lelkész, Beretke.

98. Szabó Sándor lelkész, Nagyráska.

99. Tóth József lelkész, Bótrágy.

100. Sápny Lajos tanító, Runya.

101. K. Nagy Sándor nyugdíjazott lelkész, Kistárkány.

102. Koncsol János lelkész, Deregyő.

103. Karabélyos Géza községi tanító Szirénfalva.

104. Danis Frigyes tanító Felsőcsáj.

105. Oláh Péter ny. lelkész, Magyarböd.

106. Böszörményi Zoltán tanító, Tergenye.

107. Bakcsy Gyula s. lelkész, Nyarád.

108. Magyar Bertalan ny. lelkész Beregszász.

109. Nyomárkay Sándor ny. lelkész, Ungvár.

